

women

Dutch Gender Platform

Foto: Deelnemers vieren de afsluiting van een succesvolle conferentie (Jan Reynders)

Jaarverslag 2008

Inhoudsopgave

Acroniemen.....	3
1. INLEIDING.....	5
2. GESCHIEDENIS IN VOGELVLUCHT	7
3. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN.....	8
Missie.....	8
Visie	8
Doelstellingen	8
4. ACTIVITEITEN.....	9
WIDE Annual Conference: ‘Feminist Visions for a Just Europe’	9
De Keukentafel	19
53e CSW ‘Financing for Development’ in New York	23
ACCRA High Level Forum on Aid Effectiveness.....	26
Overige Activiteiten	29
5. ORGANISATIE	32
Financiën.....	32
Bestuur	33
Uitgebreide biografieën van de bestuursleden zijn te vinden in annex 6.....	34
Secretariaat.....	34
Leden en Vereniging.....	34
6. FINANCIËEL JAARVERSLAG	36
7. ANNEXES	49
Annex 1. Mission Statement of the Men and Gender Justice Working Group.....	49
Annex 2. WG 1325 letter on Chad to Ministries	50
Annex 3. Focus Points Dutch Delegation HLF3 Accra.....	52
Annex 4. CSW, Missed opportunities for Financing for Gender Equality	54
Annex 5. Persbericht over WIDE conferentie ‘Feminist visions for a Just Europe’	55
Annex 6. Biografieën van de bestuursleden van WO=MEN.....	57
Annex 7. Ledenlijst	60

Acroniemen

ALV	Algemene Ledenvergadering
AWID	Association for Women's Rights in Development
CSR	Corporate Social Responsibility
CSW	Commission on the Status of Women
DAW	United Nations Division for the Advancement of Women
DGIS	Directoraat Generaal Internationale Samenwerking
DSI/ER	Directie Sociale en Institutionele Ontwikkeling, Afdeling Emancipatiethema's, Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten
DSI/VR	Directie Sociale en Institutionele Ontwikkeling, Afdeling Vrouwen en Ontwikkeling, nu DSI/ER
GVO	Gender Verantwoord Ondernemen
ICPD	International Conference on Population and Development (1994)
IS	Internationale Samenwerking
INSTRAW	United Nation International Research and Training Institute for the Advancement of Women
MDG	Millennium Development Goal
MFO	Medefinancieringsorganisatie
MFS	Medefinancieringsstelsel
MVO	Maatschappelijk verantwoord ondernemen
NCDO	Nederlandse Commissie voor Duurzame Ontwikkeling
NGO	Non – gouvernementele organisatie
ODA	Official Development Assistance
OS	Ontwikkelingssamenwerking
OSAGI	United Nation Office for the Special Advisor on Gender Issues
PfA	Platform for Action (Fourth World Conference on Women, 1995)
TMF	Thematische Medefinancieringsorganisatie
TOR	Terms of Reference

UNIFEM	United Nation Development Fund For Women
VbOS	Vrouwenberaad Ontwikkelingssamenwerking
VN	Verenigde Naties
WIDE	Women In Development Europe
WG1325	Werkgroep 1325

1. INLEIDING

2008 was een druk en bewogen jaar voor WO=MEN, met veel activiteiten en ontwikkelingen. De grootste en meest zichtbare activiteit was WO=MEN's eerste internationale conferentie 'Feminist Visions for a Just Europe', die is georganiseerd in samenwerking met de Europese partner WIDE. Met 200 aanwezigen, een vrijwillig media team, sprekers uit binnen- en buitenland en heel veel inspiratie en motivatie, blikkt WO=MEN met veel voldoening terug op dit drie daagse evenement.

Wendy Harcourt - Director of Gender and Development at the Society for International Development (SID) and chair WIDE 2005-2008:

“WO=MEN has provided important leadership for the WIDE network in this past year, its professionalism combined with enthusiasm and far sightedness made it the ideal host for the WIDE AC. Particularly notable was the number of young women and some men involved in the preparations, the use of multimedia, the press and careful attention to details to make the event a major success.”

Er waren binnen WO=MEN ook een aantal werkgroepen zeer actief. De werkgroep 1325 bepaalt in toenemende mate haar eigen koers. Eind 2008 werd door de werkgroep opdracht gegeven aan twee consultants om een rapport te schrijven over de voortgang van het Nationaal Actieplan 1325 (NAP). Het rapport werd als werkgroep initiatief in samenwerking met drie donoren gefinancierd. Het rapport en de cofinanciering daarvan, geven blijk van de positieve manier waarop de werkgroep samenwerking versterkt en WO=MEN het eigen initiatief van haar leden ondersteunt.

Hetzelfde geldt voor de werkgroep de 'Kitchentable'. In 2008 legde de werkgroep, bestaande uit drie mannelijke leden van WO=MEN, een voorstel bij het bestuur van WO=MEN neer, om een eerste inventarisatie te maken van trends en ontwikkelingen rond gendergelijkheid en mannelijkheid. Er is vanuit de Kitchentable een eerste aanzet gemaakt, hetgeen in 2009 verder vervolg zal krijgen. In aansluiting hierop woonde de Kitchentable onlangs de internationale bijeenkomst van Men Engage bij en zijn ze hard op weg meer mannen enthousiast te betrekken bij hun initiatief.

Internationaal was 2008 een zeer belangrijk jaar voor de vrouwenbeweging. Er waren twee belangrijke momenten waarin 'Financing for development ' centraal stond. De Commission on the Status of Women vergadering in New York en het High Level Forum in Accra over *Aid Effectiveness*. Op beide momenten was WO=MEN vertegenwoordigd door een aantal steengoede vrouwen, die over hun bevindingen hebben bericht via de communicatie kanalen van WO=MEN en daar bovendien een eigen blog aan hebben toegevoegd.

Ook op het gebied van organisatieontwikkeling zijn in 2008 belangrijke stappen gezet. De financiële administratie is sterk verbeterd en geprofessionaliseerd. Ook heeft het WO=MEN bestuur, met ondersteuning van I/C Consult, een onderzoek uitgevoerd onder de leden op het gebied van 'klanttevredenheid'. De uitkomsten van dit onderzoek zullen in de eerste helft van 2009 uitgewerkt worden in een meerjaren strategisch plan.

In dit jaarverslag komen deze en alle andere activiteiten uitgebreid aan bod. Daarbij wordt niet alleen gerapporteerd op output niveau, maar zoveel mogelijk ook op het niveau van resultaten (outcome). Om goed te laten zien wat de synergie is tussen de verschillende kerntaken van WO=MEN is in dit jaarverslag niet langer gekozen voor de oude hoofdstukindeling. In plaats daarvan worden de activiteiten van afgelopen jaar beoordeeld op hun resultaten binnen de drie kerntaken van WO=MEN:

- Beleidsbeïnvloeding
- Linking & Learning
- Draagvlakverbreding

Dit jaarverslag is bedoeld voor degenen die WO=MEN in haar eerste twee jaar hebben gesteund, haar leden en donoren, maar ook voor diegenen waarmee WO=MEN hoopt in de toekomst een vruchtbare samenwerking op te bouwen, en alle vrouwen en mannen die WO=MEN en haar doelstellingen een warm hart toedragen.

2. GESCHIEDENIS IN VOGELVLUCHT

WO=MEN, het Dutch Gender Platform, bestaat sinds haar eerste stappen inmiddels twee jaar. Het is een initiatief dat voortkomt uit de ambities van een groep betrokken individuen die samen kwamen in de Nederlandse NGO coalitie, Beijing+10, Tijd voor Actie.

De grootste uitdaging was in eerste instantie om de ambitie zo vorm te geven dat een duurzaam initiatief zou ontstaan; Een platform waar zowel nieuwkomers als oudkomers op het gebied van gender een startpunt zouden vinden om samen te werken aan gendergelijkheid wereldwijd.

Dit heeft in 2006 geleid tot een opdracht voor een externe consultant om een projectvoorstel te formuleren. In de totstandkoming van het voorstel zijn gesprekken gevoerd met verschillende betrokkenen, waaronder het voormalige Vrouwenberaad OS, met potentiële financiers en met vertegenwoordigers van vergelijkbare netwerken of platforms. Bovendien is er een vragenlijst gestuurd naar 36 belangstellenden om hun behoeftes en ideeën te peilen voor het Platform. In maart 2006 is een eerste bijeenkomst belegd, waarbij het conceptvoorstel is gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomst werd al duidelijk dat de behoeftes en betrokkenheid van de leden zeer uiteenlopen. Door diverse activiteiten aan te bieden kan aan deze verschillende behoeftes worden voldaan.

Nu, twee jaar later, is er veel gebeurd. Er is een secretariaat dat op professionele wijze de organisatie van bijeenkomsten op zich neemt, inclusief een eerste internationale conferentie in 2008. Het fungeert als aanspreekpunt ten aanzien van beleidsontwikkeling en lobby en brengt op strategische momenten, pro-actief groepen mensen uit haar achterban bij elkaar om gezamenlijk een standpunt uit te dragen. Tevens draagt het zorg voor informatievoorziening binnen het netwerk. Er zijn betrokken leden die adviseren en meedenken en gekoppeld aan hun eigen werk en activisme bijdragen door middel van werkgroepen, consultaties en informatie uitwisseling. Er is een bestuur, bestaande uit zeven personen met verschillende achtergronden en expertise, dat de belangen van de vereniging bewaakt, haar netwerk inbrengt, beleid vormgeeft en sturing geeft aan het secretariaat.

Deze eerste prestaties hebben bijgedragen aan een steeds toenemende bereidheid van leden om zaken binnen WO=MEN te ondernemen; aan het vergroten van draagvlak onder donoren, om samen te werken (bijvoorbeeld in het kader van 'VN resolutie 1325'); en aan interesse vanuit nieuwe belanghebbenden. Dit alles leidt ertoe dat met het oprichten en het (deels) consolideren van WO=MEN het ambitieniveau blijft groeien en zich telkens nieuwe uitdagingen blijven voordoen. In 2008 is om die reden besloten om voor de periode 2009-2013 een strategisch plan te ontwikkelen. Dit plan is bedoeld om op doorlopende basis een betere afweging te kunnen maken ten aanzien van de prioriteiten en taken van WO=MEN, en het bereiken van succes nog beter inzichtelijk te maken.

3. MISSIE, VISIE EN DOELSTELLINGEN

Missie

WO=MEN streeft ernaar om zelfbeschikking (*empowerment*) van vrouwen en *gender gelijkheid* (weer) zichtbaar op de agenda te zetten en te behouden van de Nederlandse overheid, de politiek, ontwikkelingsorganisaties en maatschappelijke groeperingen, en een bijdrage te leveren aan het (inter)nationale debat over vrouwenrechten.

Visie

WO=MEN wil een bijdrage leveren aan het verbeteren van de positie van vrouwen en meisjes en aan een meer gelijke machtsverhouding tussen mannen en vrouwen internationaal. Daarbij richt WO=MEN zich vooral op Nederlandse overheid en ontwikkelingsorganisaties. Het Platform beschouwt het verbeteren van de positie van vrouwen/meisjes en het naleven van hun rechten zoals vastgelegd in diverse internationale verdragen en afspraken (CEDAW, Beijing, ICPD) zowel als doel op zich als een belangrijke voorwaarde voor effectieve armoedebestrijding en het bereiken van de Millenniumdoelen. Het netwerk is een groep van vrouwen en mannen, die zich inzet op het gebied van gendergelijkheid en vrouwenemancipatie in internationale samenwerking. De groep wordt gekenmerkt door een diversiteit in achtergrond en leeftijd, in etniciteit en religie, en is actief in de publieke sector, de niet-gouvernementele sector en het bedrijfsleven. Het netwerk wil een vernieuwende uitstraling hebben en gekenmerkt worden door snelle actie en creativiteit. De leden onderschrijven de gedeelde waarden en uitgangspunten van het netwerk, namelijk het belang van vrouwenemancipatie voor armoedebestrijding en een rechtvaardige wereld, het nut van een rechtenbenadering, evenals een werkwijze die gebaseerd is op participatie, vertrouwen, respect voor elkaar, professionaliteit, uitwisseling en samenwerking. In 2007/2008 zijn deze gezamenlijke waarden beschreven in Guiding Principles (zie annex).

Doelstellingen

Om gendergelijkheid te bereiken heeft het Platform de volgende doelstellingen:

- Het effectief (doen) functioneren van het netwerk als coördinatiemechanisme en professioneel aanspreekpunt voor vrouwenemancipatie, gendergelijkheid en internationale samenwerking;
- Het versterken van het onderlinge contact tussen de leden, van hun deskundigheid en betrokkenheid bij vrouwenemancipatie, gendergelijkheid en internationale samenwerking, door middel van 'linking and learning';
- Het versterken van de aandacht voor vrouwenrechten en gendergelijkheid bij de Nederlandse overheid, de politiek en ontwikkelingsorganisaties en groeperingen, d.m.v. lobby, monitoring, draagvlakversterking en het bevorderen van gender 'accountability'.

4. ACTIVITEITEN

WIDE Annual Conference: 'Feminist Visions for a Just Europe'

WO=MEN trad in 2007 toe als nieuw nationaal platformlid van Women In Development Europe (WIDE), een Europees netwerk van gender platforms en experts. Om de nieuwe samenwerking te consolideren, werd WO=MEN het daaropvolgende jaar geselecteerd als gastorganisatie van de jaarlijkse internationale WIDE Conferentie. De conferentie, getiteld 'Feminist Visions for a Just Europe', vond in oktober 2008 plaats in het historische Vredespaleis in Den Haag. Tijdens de driedaagse conferentie bespraken de 200 internationale deelnemers de verantwoordelijkheid van Europa ten opzichte van gendergelijkheid en de rechten van vrouwen wereldwijd. De gecombineerde feministische visies van deelnemers vanuit vier windrichtingen vormden het uitgangspunt voor debatten en lezingen. Centraal stonden onze gezamenlijke kansen en uitdagingen van een geglobaliseerde wereld, waarin de feminisering van arbeid, migratie en armoede een onontkoombaar feit zijn geworden.

Foto:
WIDE Annual
Conference
2008, The
Hague

Debatten: enkele hoogtepunten

De jaarlijkse conferentie van WIDE geeft personen die actief zijn in het veld van gender, handel en ontwikkeling de gelegenheid tot het samen analyseren van globale ontwikkelingen. Dit stelt hen in staat hun dagelijkse werkzaamheden en activisme te plaatsen in een breder politiek denkkader; om allianties te sluiten en om oplossingen te delen en naar een hoger plan te trekken.

De resultaten van dit soort momenten zijn doorgaans minder direct meetbaar en vinden vooral plaats op de lange termijn in het strategisch verbinden van doelen en mensen, ook wel 'movement building' genoemd.

De vele onderwerpen die tijdens de driedaagse conferentie zijn besproken lenen zich niet voor een uitvoerige bespreking in dit jaarverslag. Hieronder worden wel enkele interessante en relevante discussie onderwerpen aangestipt:

- Een interessante discussie ontstaat over het concept ontwikkeling en het onderscheid tussen ontwikkeling door de ogen van grote multilaterale instituties (ook wel development met een kleine 'd') en de doorgaans politiekere en ambitieuzere definitie volgens sociale bewegingen (ook wel de grote 'D'). Hetzelfde geldt voor het debat rond gender, waarbij het claimen van dit begrip door instituties (m.n. 'mainstreamen') heeft geleid tot het afzwakken van dit begrip en een beweging richting de kleinste gemene deler.
- Crisis op meerdere fronten: financieel, voedsel en ecologisch. Waarom is het juist nu het moment voor sociale alternatieven en wat kan de internationale vrouwenbeweging bijdragen vanuit haar gedachtegoed en ervaring?
- Arbeid ('decent work'): banen van vrouwen verplaatsen zich in toenemende mate naar de informele sector en de onderkant van de internationale productieketens. Er is besproken welke bestaande politieke middelen en beleid vanuit Europa relevant zijn om hier verandering/verbetering in te realiseren.
- De vraag naar informele arbeid in het Westen voor zorgtaken en huishoudelijk werk maakt deel uit van de 'internationale arbeidsketen' waarin westerse vrouwen, door een gebrek aan overheidsvoorzieningen en het voortbestaan van een scheve zorgtaakverdeling, noodgedwongen taken afwentelen naar wereldburgers zonder burgerrechten (voornamelijk afkomstig uit Oost-Europa en ontwikkelingslanden) De Europese vergrijzing zal dit probleem de komende jaren verder vergroten. Over dit onderwerp is een workshop gegeven door Respect network, een vakbond van illegale Filippijnse huishoudelijke krachten.
- Verder dan identiteit: Wat betekent feminisme eigenlijk en hoe is het verbonden met andere begrippen zoals (Europees) burgerschap en sociale rechtvaardigheid? De deelnemers bespreken de noodzaak en behoefte om gender in een breder sociaal perspectief te plaatsen en te zien in relatie met andere identiteiten.

Over deze en andere zaken is gedurende drie dagen uitgebreid gepraat. Hoewel de analyse van deze overkoepelende thema's in de plenaire gedeeltes centraal stond, was er in de kleinere workshops expliciet ruimte ingericht om over eigen praktijkervaringen te praten, bijvoorbeeld met betrekking tot organisatievormen en beleidsinstrumenten (zoals het vergelijken van nationale actieplannen voor 1325). Naast gender experts zijn ook andere vertegenwoordigers uitgenodigd, bijvoorbeeld uit de Fair Trade beweging, parlementariërs en ambtenaren. Vooral de perspectieven vanuit 'het zuiden' en uit Oost Europa zorgden voor de nodige diversiteit aan praktijkervaringen en perspectieven.

Gloabaal = Lokaal

Ter voorbereiding van de conferentie heeft een internationale programmacommissie zich bezig gehouden met de selectie van onderwerpen en sprekers. Daarnaast was er vanuit WO=MEN een host comité ingesteld om zorg te dragen voor de Nederlandse relevantie van de conferentie. Omdat de conferentie in Den Haag plaatsvond is de Wethouder Emancipatiezaken van de gemeente Den Haag samen met een lokale vrouwenorganisatie uit Den Haag voor de conferentie uitgenodigd. Zij waren beiden betrokken bij een historische wandeling ('Herstory'). De deelnemers aan de conferentie zijn langs plekken gewandeld, die in de geschiedenis belangrijk zijn geweest voor de emancipatiestrijd, zowel lokaal als internationaal. Het betrekken van alle niveaus: lokaal, nationaal en internationaal is typerend voor het karakter van de jaarlijkse conferentie.

Alternatieve media

Een belangrijke bijdrage vanuit WO=MEN aan de jaarlijkse conferentie van WIDE was het multi-media aspect. Zowel vooraf als na afsluiting van de conferentie zijn persberichten verstuurd. Het is bekend dat dit soort conferenties weinig 'mainstream media' aantrekken. Om ervoor te zorgen dat er voldoende media aandacht voor genderonderwerpen wordt gegeneerd, is het belangrijk dat genderactivisten en professionals ook leren met een 'mediabril' te kijken naar genderkwesties. Tijdens de conferentie is daarom een vrijwillig mediateam in het leven geroepen. Door gebruik te maken van eigen, alternatieve media, werden geïnteresseerden in staat gesteld de conferentie op afstand te volgen.

Zo werd er een blog gelanceerd, waarop conferentiedeelnemers en het mediateam hun ervaringen tijdens de conferentie hebben gedeeld. Tijdens de conferentie werd een dagelijkse krant gepubliceerd; 'Daily visions'. Deze krant publiceerde interviews met deelnemers en sprekers en belichte per dag een aantal hoogtepunten van de vorige dag. Zo konden mensen die slechts voor één dag deelnamen snel op de hoogte gebracht worden van wat er tijdens andere dagen was besproken. Ook was de Daily Vision een speekbuis voor deelnemers om hun visies te ventileren.

Een Iraanse nieuwszender die vanuit Nederland opereert, Sharzad News, maakte een documentaire van de conferentie en plaatste interviews met sprekers op YouTube. Reden voor hun interesse in de conferentie was dat het voor activisten uit Iran helaas nog nagenoeg onmogelijk is dit soort politiek geladen conferenties te bezoeken. Internet verzorgt voor hen een belangrijke informatiestroom. De documentaire is tijdens de Algemene Ledenvergadering van WO=MEN in december aan de aanwezigen getoond.

Dit alles heeft bijgedragen tot het eerste Multi Media verslag van WO=MEN en WIDE. Dit verslag wordt in april 2009 in gedrukte versie naar WO=MEN leden verzonden en is reeds

online verkrijgbaar. Tot slot werd een LinkedIn pagina gelanceerd zodat conferentiebezoekers met elkaar in contact kunnen blijven.

FOTO:
Netwerken tijdens de
WIDE Conferentie

Online resources

Het volledige verslag: <http://www.wide-network.org/index.jsp?id=228>.

Interviews door Shahrzad News met conferentie bezoekers:
<http://www.youtube.com/user/ShahrzadNews1001>.

Videoverslag (Shahrzad News) '1001 feminist visions':

http://www.dailymotion.com/video/x7aetz_shahrzad-news-wide-vredes-paleis_news.

Blog (met fragmenten uit Daily visions en reacties van conferentie bezoekers:)

<http://feministvisionseurope.blogspot.com/>

Helga Neumayer (WIDE Austria) maakte een radio interview voor een station in Oostenrijk. www.fonkel.net/AudienceVoices_final.wav

Outputs en resultaten van de WIDE Conference: 'Feminist Visions for a Just Europe'

OUTPUTS

- Host committee (5 leden) en Programme Committee (5 leden).
- Wise women panel (4 leden, conclusies van de conferentie en reflecties voor de toekomst).
- 200 deelnemers uit binnen- (100) en buitenland (100).
- 5 plenaire sessies (20 sprekers), 17 workshops en kleinere sessies.
- 12 discussiepapers.
- 20 vrijwilligers.
- Netwerk evenement.
- Cultureel programma ('Herstory' wandeling Den Haag, optreden Musicians without borders).
- Media team en vrijwilligers team.
- Documentaire Sharzad: 1001 feminist visions.
- Uitgave krant (3 edities van Daily visions).
- Blog: feminisvisionsforajusteurope.blogspot.
- Multi media verslag and LinkedIn conference page.

RESULTATEN

Lobby:

- Deelname parlementariër (Chantal Gill'ard).

Linking and learning:

- 'Movement building'.
- Gezamenlijke analyse versterkt van genderproblematiek in relatie met ontwikkeling, internationale handel, internationale machtsstructuren en ongelijkheid.
- Media capaciteit versterkt onder vrijwilligers en conferentiedeelnemers
- Het internationale en Europese netwerk van WO=MEN en haar leden is verstrekt.

Draagvlakverbreding:

- Bereik conferentie thema's vergroot via alternatieve media (zoals gespecificeerd bij outputs), inclusief in Iran.

Werkgroep 1325

De werkgroep 1325 is een coalitie van organisaties die op initiatief van WO=MEN zich gezamenlijk inzetten en toezien op de uitvoer van resolutie 1325 door Nederland. Op 9 december 2007 werd het Nationaal Actieplan 1325 (NAP 1325) gelanceerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken, als uitkomst van het Schoklandakkoord Nederlands Nationaal Actieplan 1325. Het NAP 1325 beoogt systematische aandacht en steun voor en de erkenning van de rol van vrouwen in conflict- en postconflictsituaties. WO=MEN is hier van meet af aan bij betrokken geweest en heeft naar aanleiding van het plan een consultatie georganiseerd onder leden en partners. Sinds de presentatie van het NAP 1325 is de aard van de werkgroep 1325 (WG 1325) veranderd van een tijdelijk samenwerkingsverband naar een permanente coalitie van partners in het NAP. De coördinatie hiervan ligt bij het secretariaat van WO=MEN.

Alvorens de eigen prioriteiten nader te kunnen bepalen heeft de werkgroep nadrukkelijk de wens uitgesproken om eerst meer zicht te krijgen op wat andere partners in het plan al doen. Zodoende kan de werkgroep aanvullend en strategisch werken en op deelgebieden een voortrekkersrol spelen. Dat heeft geleid tot het rapport '1 jaar NAP 1325' (zie onder).

Foto's: Afsluiting ICCO campagne rond 1325 'Vrouwen staan sterker'

Samenwerking met de Nederlandse overheid: partner en 'watchdog'

"In the Netherlands, we are developing a National Action Plan for the implementation of resolution 1325 in consultation with all relevant ministries and civil society. I will assure you that it will not remain a piece of paper." Bert Koenders, Minister voor Ontwikkelingssamenwerking.¹

¹ Citaat uit het Nationaal Actieplan 1325, p.11 (2007).

Civil Society wordt in het NAP 1325 aangewezen als een belangrijke partner. De leden van de werkgroep hebben in het plan een taak in de uitvoering, niet alleen binnen het kader van de werkgroep, maar ook in hun eigen organisaties. Daarnaast heeft de werkgroep als samenwerkingsverband de rol op zich genomen om als 'watchdog' vanuit een onafhankelijke positie erop toe te zien dat de overheid het plan uitvoert. Dit is in de praktijk niet gemakkelijk gebleken, vooral omdat het plan zeer ambitieus is maar nog te weinig concrete handvaten biedt voor samenwerking of monitoring. Zodoende staan deze laatste twee zaken, die belangrijke factoren voor het uiteindelijke succes van het plan zijn, nog in de kinderschoenen.

Lobbyactiviteiten

Er zijn in het eerste jaar van de werkgroep en het actieplan concrete successen behaald op lobbygebied. Zo schreef de WG 1325 een gezamenlijke brief aan de betrokken ministers (Koenders, van Middelkoop en Verhagen) over de missie naar Tsjaad, zie annex 2.

Uit het antwoord van de minister komt naar voren dat er over genderspecten van de missie wel is nagedacht, maar dat dit in de brief aan de Kamer in eerste instantie niet naar voren is gekomen. Hieruit blijkt het belang van 'vinger aan de pols' houden: gender wordt nog te gemakkelijk vergeten.

Vanuit de Tweede Kamer zijn gedurende 2008 verschillende vragen gesteld om de rapportage over 1325 te verbeteren. In 2009 zal dit o.a. leiden tot het opnemen van 1325 in de toetsingskaders voor missies. Dit is een belangrijke stap in de goede richting naar verdere implementatie van het plan binnen Defensie.

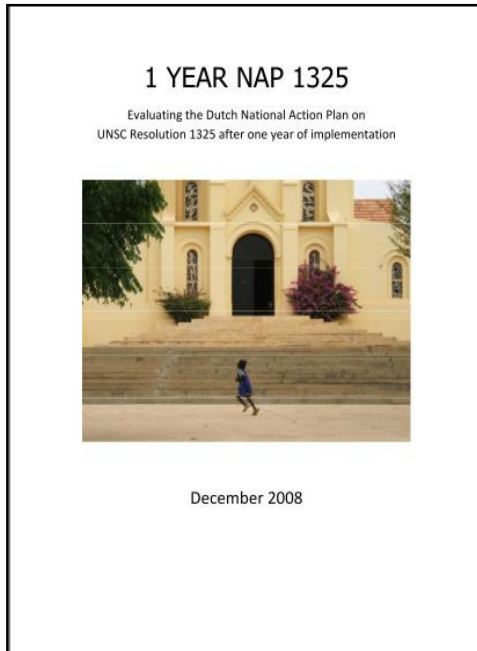
Samenwerking met diaspora organisaties

In het bij elkaar brengen van organisaties onder de vlag van 1325 zijn diaspora organisaties een zeer waardevolle toevoeging. De diaspora organisaties die zich verenigd hebben in het netwerk Multicultural Women Peacemakers Netherlands (MWPN) waren tot hun deelname aan de werkgroep nog niet direct betrokken bij het NAP 1325, terwijl zij juist uit eigen ervaring bekend zijn met de problematiek die in het NAP beschreven wordt. Ze vormen daarom een belangrijke brug naar het werkveld in conflictlanden. De participatie van diaspora groepen wordt dan ook door alle deelnemers van de werkgroep als zeer waardevol ervaren. Een resultaat is bijvoorbeeld het verkennen van samenwerkingsverbanden tussen COS Nederland en enkele diaspora organisaties in de werkgroep.

Rapport 1 jaar NAP

Het rapport '1 jaar NAP 1325' vormt een eerste verkennend onderzoek naar de resultaten en implementatie van het NAP 1325. Het rapport is geschreven door twee consultants, in opdracht van de WG 1325.

In brede zin is gekeken naar de activiteiten van Buitenlandse Zaken, inclusief de Ambassades, Defensie en het maatschappelijk middenveld in Nederland en in drie partnerlanden: Kongo, Burundi en Afghanistan. De selectie van drie landen is gebaseerd op bestaande samenwerkingsverbanden binnen de werkgroep die het mogelijk maakten op korte termijn de benodigde informatie te verzamelen.

Hoewel het rapport laat zien dat er nog een aantal structurele tekortkomingen zijn in de implementatie van het plan - het gebrek aan duidelijke targets en indicatoren en een structuur voor 'information flow' - zijn er ook een aantal zeer positieve signalen. De verschillende geïnterviewde groepen en individuen tonen veel betrokkenheid bij het NAP 1325. Ook is er in het eerste jaar al veel ondernomen, onder andere op beleidsniveau en in de vorm van 'learning by doing' door de betrokken Ambassades en defensiepersoneel. Ook de WG 1325 zelf is een goed voorbeeld van het ontstaan van informele structuren voor samenwerking. Uiteraard vergt de institutionalisering van het NAP 1325 op lange termijn een structurele aanpak, een verbetering van communicatie kanalen en een intensivering van de samenwerking tussen 'civil society' en de andere partners. Hier zal WO=MEN

zich binnen de WG 1325 dan ook actief voor blijven inzetten in haar samenwerking met Buitenlandse Zaken, andere partners en onderling.¹

Werkplan en nieuwe samenwerkingsstructuur

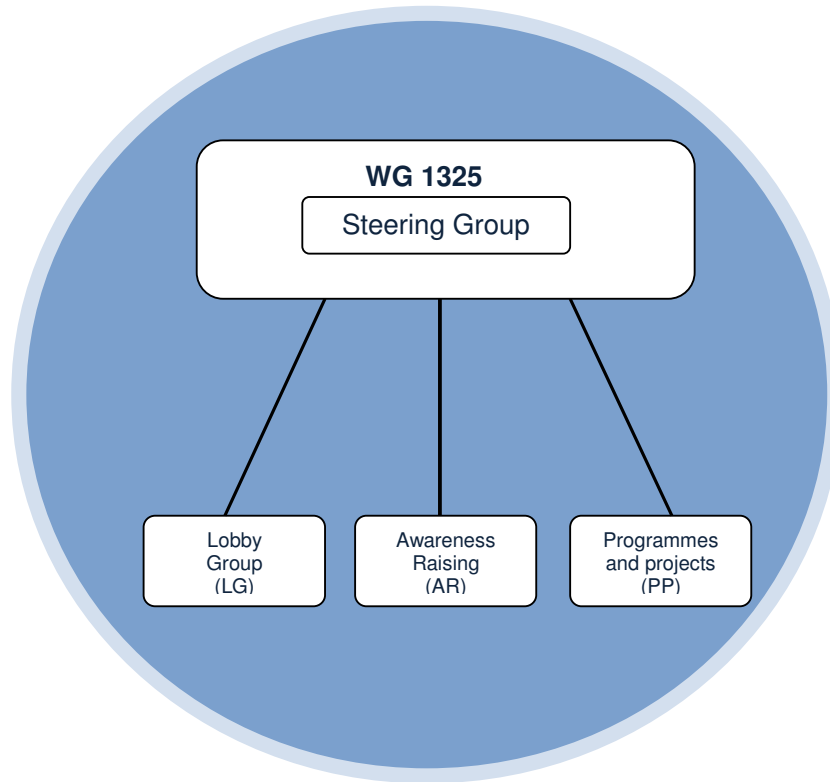
Een aantal adviezen uit het rapport richten zich op de interne organisatiestructuur van WG 1325:

- Besluitvorming formaliseren.
- Taakgroepen instellen met specifieke activiteiten en mandaat.
- Ledencriteria/verwachtingen beter definiëren.
- Actieplannen en tijdsplanning introduceren.

De behoefte aan meer structuur is door de WG 1325 onderschreven. Deze adviezen zijn daarom direct opgepakt en (deels) in de praktijk gebracht in de vorm van een gezamenlijk werkplan voor 2009.

De WG 1325 is een diverse groep personen en organisaties die zich op verschillende manieren met 1325 bezig houden. Deze diversiteit is de kracht van de groep maar maakt het tegelijk moeilijk gezamenlijke doelen te formuleren. Er is daarom gekozen om in de nieuwe samenwerkingsstructuur ruimte te bieden aan mensen die specifiek willen samenwerken op bewustwording of projecten en programma's. De lobbygroep die in de nieuwe structuur verder is geformaliseerd was al eerder actief. In de nieuwe structuur kan de lobbygroep slagkrachtiger werken. Er nemen aan de lobbygroep ook niet-lobbyisten deel. Daardoor vindt bovendien uitwisseling en capaciteitsopbouw plaats (zie figuur 1).

¹ Het volledige rapport is voor WO=MEN leden gratis opvraagbaar bij het secretariaat.

Figuur 1: Nieuwe samenwerkingsstructuur WG 1325 (fragment WG 1325 werkplan 2009)

In deze nieuwe samenwerking wordt vanuit elke thematische groep iemand gedelegeerd in de Steering Group. Deze groep kan in samenwerking met de coördinator van de werkgroep beslissingen nemen. De huidige coördinator wordt geleverd vanuit het WO=MEN secretariaat. Daarnaast komt de gehele WG 1325 minimaal 4 keer per jaar bijeen. Deelname aan een van de subgroepen is optioneel. Dit zijn in de praktijk vooral de actievere werkgroepleden. Een vermindering van het aantal plenaire vergaderingen moet er voor zorgen dat ook leden met minder tijd betrokken kunnen blijven bij de WG 1325.

Deze nieuwe structuur is bedoeld als middel om de steeds groter wordende groep die deelneemt aan de WG 1325 in staat te stellen effectief met elkaar samen te werken. In 2009 wordt deze structuur verder geïmplementeerd en indien nodig bijgesteld op basis van de behoefte van de WG 1325.

Internationale samenwerking

Hoewel de WG 1325 zich in eerste instantie richt op het Nederlands Actie Plan 1325, wordt de werkgroep ook steeds vaker om advies gevraagd door organisaties die een zelfde structuur in hun land proberen op te zetten. Een voorbeeld is het Ierse Nationaal Actieplan, die het Nederlandse voorbeeld aanhaalt:

A progressive and inclusive process¹

With the aim of breathing new life into actions to achieve the Millennium Development Goals, the Dutch government signed a number of 'social accords' with CSOs and corporate enterprises. One of these accords is aimed at the implementation of UNSCR1325. This accord gave momentum to a shared interest in developing a NAP on UNSCR1325. When CSOs learned that government had begun drafting a NAP they were able to use the accord to legitimize their involvement and stake in the process.

The CSOs formed a Working Group on 1325 and together gave their inputs to the plan and provided an initial inventory of their activities related to UNSCR 1325. The document, later titled 'the pink notes', was welcomed by government as a source of consolidated advice to the process. They were invited by the government to meet with them on a regular basis to provide ongoing inputs to drafts of the NAP. The NAP itself includes the 'social accord' and sets out up front that the NAP is a result of a unique collaborative process owned by all the organizations involved and even includes the logos of those involved in the published NAP. The NAP is presented as a work which has broad based ownership and is in line with the spirit of UNSCR 1325 itself.

However, a year after the signing of the accords the biggest challenge that remains is the implementation of the action plan, which is very ambitious. It is proving difficult to coordinate many different actors in civil society, to streamline processes within different ministries to act in line with the intentions of the plan and to monitor progress due to the lack of clear indicators within the plan itself. Despite these fundamental challenges to the implementation of the plan, commitment remains high both in civil society and in the Ministry of Foreign Affairs.

Nonetheless, the commitment shown in the drafting of the NAP 1325 should be seen only as a first step in a process that requires the necessary perseverance to deliver. 57 A similar model could be followed by the Irish Government where a collaborative process involving a range of stakeholders could be employed to develop a strong Irish NAP with broad-based ownership.

57 Zairah Khan, coordinator WO=MEN, Dutch Gender Platform, initiator of the CSO working group 1325

Ook was er tijdens de WIDE conferentie 'Feminist Visions for a Just Europe' in Den Haag uitgebreid aandacht voor Nationale Actieplannen als middel om VN resolutie 1325 te implementeren. WG 1325-lid en IFOR-WPP Program Manager Isabelle Geuskens en WPP trainee Seconde Nyanzobe uit Burundi deelden hun ervaringen tijdens de workshop 'Militarism, Security and Peace: 1325 – Challenges and Opportunities in National Action Plans'. De workshop werd voorgezeten door Ted Strop-von Mijenfildt van EPLO, en gaf

¹ Irish Consortium on Gender based violence(2008) 'Stepping up Irelands response to women, peace and security'.

inzicht in de kansen en uitdagingen in het creëren van Nationale Actieplannen. De belangrijkste outputs en resultaten van de WG 1325 zijn samengevat in het volgende kader.

Outputs en resultaten van de WG 1325

OUTPUTS

- 43 deelnemers aan de werkgroep, waarvan 18 actief (deelname aan meer dan 3 bijeenkomsten), waarvan 13 leden van WO=MEN. Bij aanvang van de WG 1325 waren er 10 deelnemers.
- Rapport 1 jaar NAP 1325.
- Inhoudelijke bijdragen vanuit de werkgroepdeelnemers en co- financiering van het rapport '1 jaar NAP' door drie donoren: ICCO, Cordaid, Oxfam-Novib.
- Draft werkplan 2009 en verbeterde samenwerkingsstructuur werkgroep.
- Informatie uitwisseling tussen leden van de werkgroep via de 1325 emaillijst en tijdens bijeenkomsten.

RESULTATEN

Linking and learning:

- Kennis en toegang vergroot van deelnemers WG 1325 tot actuele ontwikkelingen en informatie op het gebied van 1325 (relevante kamerbrieven, rapporten, nationale actieplannen in andere landen).
- Deelnemers van de werkgroep leren en inspireren (bijvoorbeeld Valli Kanapathipillai die zich oriënteert op het opzetten van eigen activiteiten voor vrouwen uit Sri Lanka).
- Contact tussen MFO's en overige deelnemers aan de WG versterkt, beter begrip voor elkaars werkwijze, kansen en beperkingen.
- De WG 1325 vergroot uitwisseling onderling en de participatie bij elkaars activiteiten

Lobby:

- Gezamenlijke lobbybrief betreffende de situatie in Tsjaad. Het belang om gender zichtbaar te maken is hiermee aangekaart bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Vertrouwen tussen leden van de werkgroep is vergroot, waardoor representatie op bijeenkomsten op strategische momenten door de coördinator of individuele leden van de werkgroep mogelijk is geworden (namens de gehele werkgroep).
- Lobby activiteiten tav de implementatie van actieplan 1325 afgestemd en geconsolideerd.
- Nieuwe contacten tussen Buitenlandse Zaken en deelnemers uit de WG1325 waardoor effectiviteit van samenwerking tussen Civil Society en Buitenlandse Zaken is vergroot en verbeterd.
- De werkgroepvorm van de WG 1325 is door BuZa succesvol overgenomen ten aanzien van VN resolutie 1820.

Draagvlakverbreding:

- Participatie diasporagroepen in het NAP 1325 vergroot als direct gevolg van deelname aan de WG 1325.

De Keukentafel

Illustratie: Els Rijke

Door Steven Schoofs, namens de Keukentafel

De keukentafel is een groep van, op dit moment drie, mannen die zich binnen WO=MEN inzetten voor de participatie in en de bijdrage van mannen aan gendergelijkheid wereldwijd. De internationale talkshow 'Let's Talk About Men' van WO=MEN tijdens Women Inc. in 2007 heeft de kiem gelegd voor het ontstaan van De Keukentafel, de werkgroep binnen WO=MEN over mannen en genderrechtvaardigheid¹. De oprichting van De Keukentafel in het najaar van 2008 is in belangrijke mate het resultaat van de stimulerende rol van WO=MEN gedurende het oprichtingsproces.

De keuze voor De Keukentafel als (letterlijke) Geuzennaam voor deze werkgroep is een knipoog naar voormalig minister van emancipatiezaken De Geus. Deze was van mening dat de emancipatie in Nederland wel voltooid was, en dat mannen en vrouwen het verder maar aan de keukentafel moesten oplossen.

Een belangrijke activiteit tijdens het vormen van De Keukentafel was het formuleren van een mission statement. Kort samengevat is de gedachte achter De Keukentafel dat het de hoogste tijd is om mannen in Nederland te betrekken bij genderrechtvaardigheid. Niet alleen omdat de betrokkenheid van mannen onontbeerlijk is voor het verbeteren van de positie van vrouwen, maar ook omdat er voor mannen een wereld te winnen valt. De Keukentafel stelt zich ten doel om mannen actief te betrekken bij het streven naar genderrechtvaardigheid. De Mission Statement van de keukentafel is te vinden in annex 1.

¹ De Keukentafel groep gebruikt het begrip genderrechtvaardigheid ('gender justice') omdat het goed verschillende elementen zoals gelijkwaardigheid, emancipatie, rechten en plichten van en tussen mannen en vrouwen weergeeft.

De Keukentafel zoekt, creëert, en claimt ruimte voor mannen binnen de velden 'gender' en 'emancipatie'. Als eerste stap in dit proces is De Keukentafel in het najaar van 2008 begonnen met het uitvoeren van een 'quick scan' van initiatieven rond mannen en genderrechtvaardigheid, met name in Nederland. Hiervoor heeft De Keukentafel financiering ontvangen van WO=MEN. Deze activiteit zal in de loop van 2009 uitmonden in een breder onderzoek naar concrete mogelijkheden voor (inter)nationale samenwerkingsverbanden met potentiële partners en bondgenoten.

De Keukentafel is voornemens om een actieve rol te spelen in het maatschappelijke debat over emancipatie en de rol van mannen. De eerste openbare presentatie van De Keukentafel vond plaats in oktober 2008 tijdens de WIDE Conference 'Feminist Visions For A Just Europe'. Steven Schoofs nam al mede namens WO=MEN en de Keukentafel in december 2007 deel aan het symposium 'Engaging Men and Boys in Gender Equality: Emerging Results in HIV/AIDS, Sexual and Reproductive Health and Gender-Based Violence'¹. Naar aanleiding van zijn verslag in de newsletter van WO=MEN werd hij door Oxfam-Novib uitgenodigd een interne presentatie over mannen en gendergelijkheid te geven.

Geplande activiteiten voor 2009 zijn deelname aan de oprichtingsbijeenkomst van het Europese netwerk *MenEngage* in Stockholm, een sponsormaaltijd in het kader van de MamaCash 88 dagen campagne, en 'keukentafelgesprekken' over mannen en genderrechtvaardigheid tijdens de lancering van de WE CAN campagne op Internationale Vrouwendag. Tot slot zullen leden van de Keukentafel namens WO=MEN deelnemen aan het internationale symposium *Engaging Men and Boys to Achieve Gender Equality* in Rio de Janeiro. De belangrijkste outputs en resultaten van de Keukentafel zijn samengevat in het volgende kader.

¹ Het volledige verslag is verkrijgbaar bij het secretariaat van WO=MEN en op de website www.wo-men.nl.

Outputs en resultaten van de Keukentafel

OUTPUTS

- 3 deelnemers aan de werkgroep, allen lid van WO=MEN
- 10 werkgroepbijeenkomsten in 2008.
- De Keukentafel nam deel aan bijeenkomsten van WO=MEN (o.a. ALV en WIDE conferentie).
- 5 artikelen over mannen en gendergelijkheid in de WO=MEN nieuwsbrief.
- 'Quick scan' initiatieven rond mannen en gender rechtvaardigheid.

RESULTATEN

Linking and learning:

- De Keukentafel vormt vanuit WO=MEN een aanspreekpunt voor partners en leden tav vraagstukken over mannen en gender rechtvaardigheid (bv Oxfam-Novib).
- Er is binnen WO=MEN een groep die actief het gesprek aan gaat met andere leden over de rol van mannen in gendergelijkheid.

Lobby:

- Binnen WIDE is als gevolg van de activiteiten van WO=MEN en specifiek de Keukentafel, besloten een dialoog te voeren over eventuele betrokkenheid van mannen bij activiteiten van WIDE.

Draagvlakverbreding:

- De Keukentafel laat andere geïnteresseerde mannen zien dat mannen binnen WO=MEN een plek hebben.
- De Keukentafel draagt bij aan de zichtbaarheid van WO=MEN in fora waar mannen zich met gendergelijkheid bezig houden.

Overige en indirecte resultaten:

- De mannen van de Keukentafel zijn minder geïsoleerd in hun betrokkenheid bij gendergelijkheid.

53e CSW 'Financing for Development' in New York

In 2008 luidde het thema van de Commission on the Status of Women (CSW): 'Financing for Development'. Een thema dat enorme interesse van Nederlandse activisten en ontwikkelingsexperts heeft. Een delegatie van 20 Nederlandse vrouwen van diverse groepen en organisaties nam deel aan de CSW in New York. Onder hen waren Leontine Bijleveld en Annelies Mesman (CHOICE, for youth and sexuality) namens WO=MEN (zie foto).

Foto: Leontine Bijleveld voor de VN

Tevens waren er enkele andere WO=MEN leden van o.a. IIAV, HIVOS, en individuele leden. Op basis van het aantal deelnemers was de CSW in 2008 een groot succes. Volgens officieuze gegevens waren 1600 vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties bij de 52ste zitting van CSW aanwezig, 400 meer dan in 2005 bij de CSW vergadering in het kader van Beijing+10. Dat maakt de afgelopen CSW een van de drukst bezochte ooit.

Nederlands-Europese Consultatie

Voorafgaand aan de CSW heeft WO=MEN in samenwerking met E-quality en WIDE een consultatie bij Hivos georganiseerd. Daarbij waren ongeveer 40 vrouwen uit binnen- en buitenland aanwezig. De uitkomst was een gezamenlijk positiepaper dat is gepresenteerd bij de officiële briefing van de regeringsdelegatie. De bijeenkomst is door alle deelnemers zeer positief geëvalueerd en vervolgd is dan ook gewenst voor volgende jaren.

Going Dutch

De Nederlandse regeringsdelegatie heeft zich tijdens de CSW ingezet voor de dialoog met civil society. Ter gelegenheid van het in 2008 gelanceerde Millennium Development Goal 3 (MDG3) fonds, werd een side event georganiseerd onder de titel 'Going Dutch'. Het rapport van AWID 'Where is the Money for Women's Rights?' was onder andere aanleiding voor het Nederlandse MDG3 fonds (zie ook overige activiteiten). Tijdens het side-event was de directrice van AWID een van de sprekers:

Foto: Links Ireen Dubel (Hivos) met naast haar Lydia Alpizar (AWID)

Lydia Alpizar, Executive Director of AWID, eloquently addressed the distinction between funding and resourcing. Models of funding that have been used in the past have not worked because they were not based on resourcing the organizations.

Civil society comes in many sizes and the different kinds of organizations can have a differently important impact on women's rights and women's equality.

Een kritische kanttekening van de Nederlandse deelnemers aan de CSW was dat het binnenlands emancipatiebeleid van Nederland veelal buiten beschouwing bleef. Voor vervolg raden de WO=MEN leden aan eerder samenwerking te verkenning met de officiële delegatie zodat een gezamenlijk side-event georganiseerd kan worden.

Communicatie regering

Er zijn veel positieve geluiden ontvangen over de rol die WO=MEN heeft opgepakt in de communicatie met de regeringsdelegatie. De specifieke meerwaarde van WO=MEN was daarbij haar focus op het Nederlands buitenlands beleid. Dit zorgde voor een goede aanvulling op de rol van E-quality, die zich met name richt op binnenlands beleid. WO=MEN leden hebben naar aanleiding van de CSW daarom aangegeven, dat zij in het vervolg een rol voor WO=MEN weggelegd zien ten aanzien van de coördinatie en communicatie met de delegatie als het gaat om buitenlands beleid. Voor 2009 zal daarom al in een eerder stadium samenwerking met E-quality worden verkend.

Tijdens de CSW zelf was het aantal overlegmomenten beperkt. Wat de communicatie aanzienlijk zou verbeteren is als er in de officiële delegatie een NGO of vrouwenvertegenwoordiger plaats zou nemen. Dit was dan ook een van de aanbevelingen van de Nederlandse NGO's.

Ondanks de beperkte lobby mogelijkheden is één van de WO=MEN leden er in geslaagd met succes een toespraak te houden tijdens de CSW over het belang om te investeren in informatievoorziening. Zie <http://womeninnewyork.blogspot.com> voor de toespraak van Lin McDevitt-Pugh (IIAV). In annex 4 is de gezamenlijke verklaring van Nederlandse NGO's bijgesloten die na afloop van de CSW is geformuleerd.

Weblog

Een erg leuke en nuttige aanvulling op de bestaande communicatie middelen was het blog dat werd geïnitieerd door een aantal WO=MEN leden: <http://womeninnewyork.blogspot.com>. Op het blog verschenen tijdens de CSW regelmatig zeer actuele updates. Thuisblijvers konden zo de processen op afstand volgen en direct reageren. De outputs en resultaten van CSW zijn hieronder samengevat.

Outputs en resultaten van de 53e CSW

OUTPUTS

- Gezamenlijke Nederlandse – Europese NGO consultatie, georganiseerd door WO=MEN en WIDE.
- Gezamenlijke positiepaper met Europese en Nederlandse partnerorganisaties.
- 2 officiële WO=MEN vertegenwoordigers bij de CSW, waaronder één jongerenvertegenwoordiger vanuit CHOICE.
- Samenwerking met een 5-tal andere WO=MEN leden.

RESULTATEN

Lobby:

- Buitenlands beleid beter verwoord in standpunten richting Nederlandse delegatie door aanvulling op de rol van E-quality
- Effectievere lobby tav Europese standpunten door samenwerking met het secretariaat van WIDE en 12 Europese WIDE leden.

Linking and learning:

- Afstemming tussen belanghebbenden bij Nederlands buitenlands beleid en binnenlands emancipatiebeleid, door samenwerking met E-quality en NVR.

Draagvlakverbreding:

- Informatievoorziening bij de CSW vergroot door communicatie via WO=MEN website en nieuwsbrief.
- Mogelijkheid tot actieve (online) participatie bij CSW via weblog WO=MEN in New York.
- Communicatie over de CSW via emancipatie.nl.

ACCRA High Level Forum on Aid Effectiveness

FOTO:

Women's
forum on
Gender
equality and
Aid
effectiveness

Door Hanneke Kamphuis (samenvatting uit het Engels)

In de aanloop van het High Level Forum over Aid Effectiveness (HLF3) dat in september 2008 heeft plaatsgevonden in Ghana, heeft Hanneke Kamphuis namens WO=MEN deelgenomen aan het voorafgaande Civil Society Forum en het Accra International Women's Forum. De NGO delegatie werd samengesteld door Europese partner WIDE. Eerder dat jaar nam Hanneke al namens WO=MEN deel aan de consultatie en capacity building dag 'Financing for Development' van WIDE in Brussel.

Het Women's Forum on Gender Equality and Aid Effectiveness werd bezocht door meer dan 200 deelnemers uit de hele wereld, inclusief een groot aantal Afrikaanse organisaties. Het werd georganiseerd door NETRIGHT Ghana in samenwerking met FEMNET, AWID, WIDE, DAWN and IGTN. De voornaamste boodschap die vanuit het vrouwenforum binnen het HLF3 was:

"There is no aid effectiveness without development effectiveness and that gender equality, environmental sustainability and human rights must be recognized as crucial to development effectiveness."

Het was een zeer actieve bijeenkomst met geëngageerde sprekers. Een aantal schrijnende praktijkvoorbeelden liet zien hoe donorgeld soms misbruikt wordt om politieke doeleinden te bevorderen. Het was mooi om te zien hoe de aanwezige vrouwenorganisaties met één stem spraken, tijdens het bredere Civil Society Forum.

De effecten van de beleidsinput van WO=MEN op de Nederlandse delegatie waren helaas niet goed zichtbaar doordat Hanneke Kamphuis geen toegang had tot de officiële delegatie. Terugkoppeling was daardoor minimaal.

FOTO:
**Women's Forum on
 Gender Equality and Aid
 Effectiveness**

Enkele politieke hoogtepunten waren:

1. De indicatoren voor gendergelijkheid ten aanzien van de implementatie van de 'Paris Declaration' zijn ondersteunt vanuit het HLF3.
2. Er was specifieke aandacht voor de situatie van vrouwen en vrouwenorganisaties in fragiele staten en conflictgebieden. Er werd opgeroepen tot meer flexibele manieren om in deze gebieden te investeren in gelijkheid.
3. Er was een luide roep om technische en institutionele steun aan vrouwenorganisaties.
4. Donoren werden opgeroepen meer geld ter beschikking te stellen aan vrouwenorganisaties en gendergelijkheid en hiervoor speciale kanalen te creëren.

Hanneke werkte tijdens het Civil Society Forum mee aan twee workshops: 'What has changed for women in Africa?' en 'Gender and Aid Effectiveness'. Dit forum bracht meer dan 800 deelnemers wereldwijd samen. Tijdens elke sessie 'zat gender aan tafel'. Gezamenlijk hebben de vrouwengroepen en Civil Society in het algemeen een belangrijke bijdrage geleverd aan de oproep om transparantie van hulpstromen, verantwoordingsmechanismen en democratische participatie van onderop.

Voor meer informatie zie ook:

Accra 2008 and Beyond: Results and Indicators. Tracking Progress on Development Results:

http://www.gendermatters.eu/index.php?option=com_content&task=view&id=257&Itemid=87.

Achtergrondinformatie over de AID Effectiveness agenda, inclusief statement van de Accra International Women's Forum:

<http://www.wide-network.org/index.jsp?id=346>.

Zie Annex 3 voor de geformuleerde punten voor de Nederlandse delegatie.

De belangrijkste outputs en resultaten van het Accra High Level Forum zijn samengevat in het volgende kader.

Outputs en resultaten van de deelname aan de Accra High Level Forum (HLF) on Aid effectiveness

OUTPUTS

- Informele briefing aan Ministerie van Buitenlandse Zaken (Directie Effectiviteit en Kwaliteit).
- Afstemming genderafdeling Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Focuspunten voor de officiële Nederlandse delegatie (inclusief Minister Koenders) zie annex 3.
- Nieuwe relatie met de afdeling Effectiviteit en Kwaliteit van Ministerie van Buitenlandse Zaken.
- Internationale afstemming door deelname aan het Civil Society Forum en Women's Caucus.
- Betrokkenheid Hanneke Kamphuis bij twee CS workshops.
- Afstemming met Europese partner WIDE.
- Terugkoppeling via WO=MEN nieuwsbrief.

RESULTATEN

Lobby:

- WO=MEN betrokken bij de internationale dialoog over 'Financing for Development'.
- Door de grote participatie van vrouwenorganisaties wereldwijd (waaronder WO=MEN en WIDE) in de Women's Caucus is gender duidelijk op de agenda gekomen.

Linking and Learning:

- Leerervaring gedeeld binnen het netwerk (deelname aan WIDE capacity building day 'Financing for Development').
- WO=MEN heeft zich via WIDE en Buitenlandse Zaken geprofileerd als partner in dit proces. Dat garandeert informatievoorziening naar de leden toe met betrekking tot het vervolg van een eventuele beleidsdialoog. WIDE is initiatiefnemer van een eventueel vervolgtraject.

Draagvlakverbreding:

- Aandacht in de WO=MEN nieuwsbrief in aanloop naar en na afloop van Accra.

Overige Activiteiten

Minister lanceert vrouwenfonds 'Millennium Development Goal 3' (MDG3)

Al vanaf 2007 is WO=MEN actief betrokken bij het MDG3 Fonds dat door de Minister voor Ontwikkelingssamenwerking, Bert Koenders, werd gelanceerd. Het MDG3 Fonds is opgericht in antwoord op een daling van veertig procent tussen 2000-2006 in de wereldwijde financiering van projecten voor vrouwenrechten en gendergelijkheid¹. De rol van WO=MEN, samen met een aantal van haar leden, bestond uit het geven van advies tav de criteria van het fonds. Daarnaast heeft WO=MEN actief bijgedragen aan de wereldwijde verspreiding van informatie via haar eigen communicatiemiddelen en via de internationale netwerken van WIDE en AWID. Het Fonds was succesvol in het genereren van aanvragen, zelfs in die mate dat de aanvragen bij verre de beschikbare hoeveelheid geld oversteeg. Een extra 20 miljoen werd uiteindelijk door de minister in het Fonds geïnjecteerd. Dit brengt het totaal op 70 miljoen Euro, dat werd toegekend aan vijfenveertig projecten. Hieronder zijn enkele vrouwenfondsen die moeten zorgen voor de herdistributie van deze middelen naar kleinere projecten. Het laatstgenoemde was één van de belangrijkste eisen van WO=MEN en haar leden, omdat de vrees bestaat dat juist kleine initiatieven buiten de boot vallen. De grote toestroom van aanvragen onderstreept wederom de noodzaak voor meer fondsen voor gendergelijkheid. Zie ook: <http://www.mdg3.nl/news.html>.

WO=MEN verkent Gender Verantwoord Ondernemen (GVO)

In november 2008 is een oproep uitgegaan naar de leden van WO=MEN om de interesse te peilen over het onderwerp Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en gender, m.a.w. Gender Verantwoord Ondernemen. Dit onderwerp wordt steeds actueler - de Schoklandakkoorden geven daar blijk van. Helaas weten veel vrouwenorganisaties nog weinig over de kansen en dreigingen van een samenwerking met het bedrijfsleven. Daarom is besloten om in navolging van deze eerste verkenning een aantal activiteiten rond Corporate Social Responsibility (CSR) op te nemen in het werkplan voor 2009. Hierin wordt samengewerkt met Yente, een van de institutionele leden van WO=MEN, die zich al nadrukkelijk met dit onderwerp bezighoudt.

WO=MEN Online

In de zomer van 2008 is een inventarisatie van online mogelijkheden gemaakt door het secretariaat van WO=MEN. Daarin zijn de wensen en behoeftes van de leden van WO=MEN meegenomen. Uit deze verkenning is gebleken dat een eigen leden login gekoppeld aan de website niet alleen te kostbaar zou worden, maar ook het bredere netwerk van WO=MEN niet zou bedienen. Hierbij kan men denken aan niet-leden die wel aan een werkgroep verbonden zijn of andere interessante contacten waarmee online contact gelegd kan worden.

¹ AWID, Fund her report (deel 1 en 2)

Er is daarom gekozen voor het systeem D-groups, mogelijk aangevuld met andere online, gratis en open source middelen. D-groups heeft het bijkomend voordeel gefinancierd te zijn vanuit de non-profit, waardoor de privacy van leden wordt beschermd tegen commerciële belangen. Daarnaast kan iedereen die al via een andere groep aan D-groups is verbonden zich aansluiten bij de online WO=MEN community of een nieuwe (thematische) groep beginnen. Nadeel is dat deze optie moeilijker te monitoren is, juist door flexibele en vrijblijvende dynamiek, maar dit is inherent aan online netwerken. Met de opzet van D-groups wordt vanaf april 2009 gestart.

WO=MEN ondervraagt de Mensenrechtenambassadeur

Tijdens de eerste Algemene Ledenvergadering van 26 juni 2008 zijn de leden van WO=MEN in gesprek gegaan met de Nederlandse Mensenrechtenambassadeur, Arjan Hamburger. Nederland heeft sinds 1990 een Mensenrechtenambassadeur om zichtbaarheid te geven aan mensenrechten binnen het Nederlandse buitenlands beleid. Arjan Hamburger is in september 2007 begonnen en is de derde Mensenrechtenambassadeur op rij.

De voornaamste taken van de Mensenrechtenambassadeur zijn: Het bezoeken van 'countries of concern', landen waar mensenrechten geschonden worden; Uitwisseling en discussie met het Nederlands maatschappelijk middenveld; Aandacht geven aan mensenrechten in Nederland, bijvoorbeeld nav vragen van de Europese Commissie over mensenrechten in ons land; Aandacht vragen voor mensenrechten binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken, voor een beter investeringsklimaat. Vrouwenrechten en gendergelijkheid zijn onderdeel van het Nederlands beleid en staan dus regelmatig op de agenda. Gelijke rechten voor vrouwen zijn zowel een specifiek terrein, maar tegelijkertijd ook onderdeel van de universele rechten van de mens. Vanuit MDG3 en het MDG3 Fonds maakt de Mensenrechtenambassadeur zich hard voor secundair onderwijs voor meisjes, seksuele reproductieve rechten en gezondheid voor vrouwen, eigendom en erfrecht van vrouwen, gelijke arbeidsrechten en werkgelegenheid voor vrouwen, deelname van vrouwen aan politieke groepen en besturen en zet hij zich in tegen geweld tegen vrouwen.

Verschillende leden van WO=MEN vragen aandacht voor een aantal uiteenlopende onderwerpen, zoals de rechten van jonge meiden, asielzoekers en de vraag of landen niet meer politieke druk moeten uitoefenen op landen die vrouwenrechten schenden, vanuit 'the responsibility to protect'. Het gesprek wordt na anderhalf uur beëindigd, waarbij Arjan Hamburger aangeeft zeer open te staan om ideeën en suggesties voor gespreksonderwerpen van WO=MEN te ontvangen.

Lezing: Post-election violence in Kenya - Josephine Lesiamon

Eind december 2007 leidden de verkiezingen in Kenia tot een storm van geweld tussen verschillende stammen. Honderdduizenden mensen sloegen op de vlucht en honderden kwamen om in het geweld. Een onbekend aantal vrouwen en meisjes werd het slachtoffer van seksueel geweld.

Josephine Lesiamon, projectmanager Maternal en Child Health in Kajiado, AMREF Kenia, bezocht Nederland om te spreken tijdens de Moedernacht op 10 mei. WO=MEN heeft deze gelegenheid aangegrepen om Josephine te vragen een lezing te verzorgen over geweld

tegen vrouwen en meisjes tijdens het verkiezingengeweld in Kenia. Josephine gaf aan dat het geweld tegen vrouwen en meisjes minimale aandacht krijgt en dat de zorg te wensen overlaat. Het is erg onduidelijk over hoeveel slachtoffers het gaat. Het taboe op seksueel geweld zorgt ervoor dat vrouwen en meisjes niet over het geweld praten en de daders ongestraft blijven. Ongeveer 15 leden van WO=MEN bezochten de lezing in mei 2008 in het nieuwe kantoor van WO=MEN in Den Haag.

5. ORGANISATIE

Een jong netwerk zoals WO=MEN is nog erg in ontwikkeling. Het is voor het bestuur en het secretariaat belangrijk om steeds de juiste prioriteiten te stellen en te bepalen welke activiteiten er met de beperkte capaciteit opgepakt moeten worden om onze doelstellingen te bereiken en de leden te voorzien in hun verwachtingen. In 2008 zijn er verschillende stappen gezet om het interne functioneren van het netwerk te verbeteren en (nog) beter inzicht te krijgen in de verwachtingen van de leden.

Het secretariaat is op drukke momenten versterkt met extra personeel (zie ook 'secretariaat') en processen zijn geïmplementeerd en waar nodig gewijzigd. Het bestuur en de coördinator hebben in maart 2008 een weekend vergaderd om er zorg voor te dragen dat iedereen dezelfde doelstellingen voor ogen heeft, en gezamenlijk de strategie te bepalen. De Guiding Principles zijn uitgewerkt en besproken met de leden in de Algemene Ledenvergadering (ALV) van juni en er is een opzet geschreven voor procedures rondom lobby. Deze zullen besproken worden tijdens de eerste ALV in 2009.

Blik op de toekomst

Naar aanleiding van het strategisch weekend is besloten dat het nodig was om beter inzicht te krijgen in de huidige tevredenheid van de leden en de wensen voor de toekomst. Het bestuur en de coördinator hebben in eerste instantie zelf een aanzet gegeven om met leden in gesprek te gaan, maar het bleek dat dit voornemen goed te combineren was met het aanbod van Cordaid om ondersteuning vanuit I/C Consult ter beschikking te stellen. Op verzoek van het bestuur en met ondersteuning vanuit Cordaid heeft Ria Hoewijk (I/C Consult) daarom een onderzoek onder de leden uitgevoerd met als doel een strategisch plan te ontwikkelen voor WO=MEN.

Eind 2008 heeft Ria Hoewijk alle gesprekken met de leden afgerond en de uitkomsten gepresenteerd aan het bestuur. De voornaamste uitkomsten zijn dat de leden het bestaan van een netwerk als WO=MEN belangrijk vinden (meerwaarde) en dat ze over het algemeen tevreden zijn. Wel geven de leden aan dat WO=MEN zich nog kan verbeteren op het gebied van 'luis in de pels zijn' (proactieve lobby en beleidsbeïnvloeding), communicatie en linken (website, nieuwsbrief, ledendatabase en listserve, netwerkbijeenkomsten), ledenwerving en het ontwikkelen van een breder palet van inkomsten waardoor WO=MEN minder afhankelijk wordt van institutionele subsidies van grotere donoren. De leden geven bovendien aan dat WO=MEN een duidelijke focus moet behouden en niet teveel verschillende soorten activiteiten moet oppakken.

Deze aanbevelingen worden op dit moment vertaald in doelstellingen in een strategisch plan. De verwachting is dat het plan tijdens de eerste ALV in 2009 aan de leden gepresenteerd zal worden.

Financiën

WO=MEN heeft zich in 2008 extra ingezet om haar organisatie zo goed mogelijk te automatiseren. In 2007 werd de keuze gemaakt voor het Davilex softwarepakket waarin de

administratie werd aangemaakt. In 2008 is deze software ook werkelijk verder ingericht en geïmplementeerd. De nieuwe program assistent Vanessa Hoen volgde de tweedaagse cursus van Davilex zodat zij goed gebruik weet te maken van de mogelijkheden bij het beheren van WO=MEN administratie. Zo kan het secretariaat vanaf midden 2008 kwartaal cijfers uitdraaien. Dit helpt secretariaat en Bestuur om de juiste inschattingen te maken van de financiële ontwikkelingen.

Mede naar aanleiding van het proces om tot een goedgekeurd jaarverslag en jaarrekening te komen over het jaar 2007, zijn er in de eerste helft van 2008 nieuwe checks en balances opgezet. Het secretariaat beheert alle uitgaven, met uitzondering van de personeelskosten, die binnen de door de ALV goedgekeurde begroting vallen. De penningmeester draagt zorg voor uitbetaling van onder andere de salarissen en controleert alle secretariële uitgaven. Ernst en Young verzorgt de salarisadministratie. Penningmeester en bestuur beslissen over bestedingen die buiten de vastgestelde begroting vallen. De gehele administratie wordt ter goedkeuring voorgelegd aan accountantsbureau BDO.

Om ook dit jaar de gegevens voor de jaarrekening goed aan te kunnen leveren bij BDO maar tegelijkertijd de kosten voor accountancy terug te brengen, is er voor gekozen om ondersteuning aan te vragen bij een junior accountancy medewerker die de jaarrekening samen met het secretariaat voorbereidt. Deze inspanningen hebben dit jaar wederom geleid tot de financiële goedkeuring van BDO.

In 2006/2007 werd gekozen voor een langetermijn strategie waarbij WO=MEN op termijn onafhankelijk zou zijn van donoren. Inmiddels is duidelijk dat hierop aanpassingen nodig zijn. In 2008 zijn de inhoudelijke strategiewensen besproken met leden, donoren, consultant, secretariaat en bestuur. Hierbij is voortdurend rekening gehouden met het feit dat WO=MEN ook financieel slagvaardig moet zijn. Presentatie van de uitkomsten van de langetermijn strategie op het gebied van financiën is onderdeel van het strategisch plan en wordt verwacht tijdens de eerste ALV in 2009.

Bestuur

Het bestuur van WO=MEN bestond in januari 2008 uit de volgende leden:

- Els Rijke Voorzitter
- Mariel van Kempen Penningmeester
- Jennifer Bushee Secretaris
- Jan Reynders Algemeen bestuurslid
- Anneke Wensing Algemeen bestuurslid
- Isabelle Geuskens Algemeen bestuurslid
- Blanca Mendez Algemeen bestuurslid

Tijdens de Algemene Ledenvergaderingen in juni en december hebben ook enkele wisselingen plaatsgevonden. Bij de ALV in juni heeft Blanca Mendez haar termijn als bestuurslid beëindigd en is Loeky Drogen begonnen als algemeen bestuurslid. In december heeft Els Rijke haar taak neergelegd. Ze is als voorzitter tijdelijk vervangen door Anneke Wensing, die heeft aangegeven het voorzitterschap in principe als interim oplossing te

willen dragen, totdat er een andere geschikte kandidaat is gevonden. Ozden Yalim is tijdens de ALV van december gekozen tot algemeen bestuurslid.

Vanaf december 2008 ziet de bestuurssamenstelling er dus als volgt uit:

- Anneke Wensing (Interim) Voorzitter
- Mariel van Kempen Penningmeester
- Jennifer Bushee Secretaris
- Jan Reynders Algemeen bestuurslid
- Loeky Drosen Algemeen bestuurslid
- Isabelle Geuskens Algemeen bestuurslid
- Ozden Yalim Algemeen bestuurslid

Uitgebreide biografieën van de bestuursleden zijn te vinden in annex 6.

Secretariaat

Het secretariaat van WO=MEN was tijdens de eerste anderhalf jaar ondergebracht bij lidorganisatie Hivos. Vanwege de eigen personele uitbreidingen bij Hivos en die van WO=MEN was het gezien de beschikbare ruimte niet langer mogelijk hier gebruik van te maken. WO=MEN is daarom in mei 2008 uitgeweken naar alternatieve huisvesting. Er is voor gekozen een ruimte te huren in het kantoor van BBO (Plein 9, Den Haag). Dit was niet alleen financieel gunstig, maar ook een mogelijke samenwerking, netwerken en wederzijds leren, heeft het bestuur van WO=MEN hier toe doen besluiten.

In 2008 was tijdelijk een conference organizer, Anjani Abella, aangetrokken op basis van 0,8 fte (32 uur per week) voor de organisatie van de conferentie 'Feminist Visions for a Just Europe'. Daarnaast is ter vervanging van administratief medewerker Joke Keuning een parttime programma assistent aangetrokken voor 0,6 fte (24 uur per week). Deze medewerker, Vanessa Hoen, heeft als taak om de leden en financiële administratie bij te houden. Daarnaast ondersteunt ze in de inhoudelijke taken van het secretariaat. Vanaf december 2008 is er een vacature gepubliceerd voor een netwerk facilitator met taak de participatie van leden nog verder te faciliteren en nieuwe leden te werven. De coördinator van WO=MEN, Zairah Khan is dezelfde gebleven als in 2007 en voor is 0,8 fte (32 uur per week) aangesteld.

Leden en vereniging

In 2008 zijn er twee Algemene Ledenvergaderingen geweest. De eerste op 26 juni en de tweede op 15 december. Tijdens de eerste vergadering is het jaarverslag 2007, inclusief het financieel jaarverslag en de accountantsverklaring, ter goedkeuring aan de leden voorgelegd en goedgekeurd. Daarnaast zijn de Guiding Principles besproken. Er is verslag gedaan van de CSW en de werkgroepen 1325 en de Kitchentable. Vanuit WO=MEN zijn er twee leden voorgedragen voor een bestuurspositie bij AWID en is de aanpak voor het strategisch plan besproken.

Op de tweede vergadering hebben leden een bijdrage geleverd aan het werkplan 2009 en de begroting en is deze met inachtneming van een aantal wijzigingen goedgekeurd door de

leden. Daarnaast is verslag gedaan van de WIDE conferentie en de AWID conferentie in Zuid Afrika.

In 2008 zijn WPP/IFOR, AMREF Flying Doctors, Aim for Human Rights en IIAV institutioneel lid geworden van WO=MEN. Margot Klute, Valli Kanapathipillai, Joke Buringa, Jens van Tricht en Hanneke Kamphuis werden individueel lid. De complete ledenlijst van WO=MEN is te vinden in annex 7.

Outputs en resultaten van financiën, bestuur, secretariaat en leden

OUTPUTS

- Financiële administratie ingericht.
- Program Assistent opgeleid voor Davilex programma.
- Checks en Balances ingesteld tussen penningmeester, bestuur, secretariaat en accountant.
- Beheer accuraat waarbij kwartaalcijfers opgeleverd worden (in 2009).
- Ondersteuning door junior accountant
- Ledenonderzoek I/C consult
- Bestuur versterkt door twee nieuwe bestuursleden
- Administratieve kracht vervangen door Programma Assistent
- Vacature uitgezet voor Network Facilitator
- Vier nieuwe institutionele leden en vijf nieuwe individuele leden
- Groei ledenaantal 17% t.o.v. 2007

Resultaten:

Algemeen:

- Verbeterd financieel beheer en automatisering administratieve processen
- Financiële capaciteit secretariaat (d.m.v. interne training en externe ondersteuning) vergroot
- Voldoende kennis en ervaring aanwezig met het opstellen van jaarverslag en jaarrekening die voldoet aan de eisen van donoren, subsidiegevers, achterban en aan wettelijke verplichtingen.
- Beter inzicht in de behoefte van leden en ledenaantal uitgebreid met significant percentage

6. FINANCIËEL JAARVERSLAG

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGGEVING

Algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Vergelijkende cijfers

WO=MEN, Dutch Gender Platform is op 2 november 2006 opgericht. In 2006 zijn opstartactiviteiten verricht. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op deze opstartfase.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

Bestemmingsreserves

Deze reserves zijn door het bestuur bestemd en kunnen alleen aangewend worden voor het doel waarvoor het is bestemd.

De bestemmingsreserve personeel is bestemd om tekorten op te vangen en het personeel door te kunnen betalen bij financiële nood. De bestemmingsreserve vernieuwende activiteiten is bedoeld als startbudget om vernieuwende activiteiten vanuit de leden te kunnen ondersteunen.

De bestemmingsreserve werkgroepen is gevormd om een (start)budget te bieden aan werkgroepen om activiteiten voor draagvlakverbreding te financieren.

Pensioenvoorziening

De vereniging heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op het middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds en wordt

-conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging- in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

De risico's die niet door de verzekering zijn afgedekt (met name prijsindexatie) komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in de toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de bate is gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

BALANS PER 31 DECEMBER 2008

in euro's

ACTIVA	<i>31-12-2008</i>	<i>31-12-2007</i>
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Overige vaste bedrijfsmiddelen	4.325	0
Vlottende activa		
Vorderingen		
Debiteuren	870	
558		
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.949	
	0	
Overige vorderingen en overlopende activa	10.835	
	7.108	
	-----	-----
	13.654	7.666
Liquide middelen	46.639	83.201
	-----	-----
	64.618	90.867
	=====	=====
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Overige reserves	3.747	3.747
Bestemmingsreserves		
Personeel	20.445	0
Vernieuwende initiatieven	1.500	0
Werkgroepen	1.500	0
	-----	-----
	23.445	0
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers en handelscrediteuren	4.204	0
Belastingen en sociale lasten	0	7.673
Overige schulden en overlopende passiva	33.222	79.447
	-----	-----
	37.426	87.120
	-----	-----
	64.618	90.867
	=====	=====

REKENING VAN BATEN EN LASTEN OVER HET JAAR 2008

in euro's

BATEN	<i>begroting 2008</i>	<i>resultaat 2008</i>	<i>resultaat 2007</i>
Subsidies	193.627	170.432	93.144
Contributie leden	14.825	23.445	5.263
Bijdragen uit bedrijfsleven (WIDE Conferentie)	0	1.000	0
Overige projectfinanciering (WIDE Conferentie)	10.000	43.073	0
	-----	-----	-----
Totaal baten	218.452	237.950	98.407
	=====	=====	=====
LASTEN			
Personeelskosten	88.963	109.403	50.284
Organisatie- en bureaunkosten	23.408	20.288	11.319
Planning en monitoring	3.500	4.760	4.760
Activiteiten	86.125	76.083	16.934
Investeringskosten	1.920	845	15.329
Onvoorzien	2.500	3.355	0
	-----	-----	-----
Totaal lasten	-206.416	-214.734	-98.626
	=====	=====	=====
Rente baten	0	229	219
Rente lasten	0	0	0
	-----	-----	-----
Totaal rente	0	229	219
	=====	=====	=====
	-----	-----	-----
Totaal exploitatieresultaat	12.036	23.445	0
	=====	=====	=====
Als volgt te bestemmen:			
Bestemmingsreserve personeel	0	-20.445	0
Bestemmingsreserve vernieuwende initiatieven	0	-1.500	0
Bestemmingsreserve werkgroepen	0	-1.500	0
	-----	-----	-----
Resultaat na bestemming	0	0	0
	=====	=====	=====

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2008

in euro's

ACTIVA**Vlottende activa**

	<i>31-12-2008</i>	<i>31-12-2007</i>
<u>Handelsdebiteuren</u>		
Handelsdebiteuren	2.200	768
Dubieuze debiteuren	-1.330	-210
	-----	-----
	870	558
	=====	=====
<u>Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonbelasting en sociale verzekeringen	1.949	0
	=====	=====
<u>Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen subsidie Buitenlandse Zaken	0	5.000
Nog te ontvangen bijdrage Gemeente Den Haagcitymarketing (WIDE)	5.000	0
Nog te ontvangen bijdrage Gemeente Den Haag OC&W (WIDE)	1.500	0
Netto-lonen	3362.108	
Te ontvangen rente	40	0
Vooruitbetaalde posten	3.959	0
	-----	-----
	10.835	7.108
	=====	=====

Liquide middelen

Kas	338	0
Triodosbank	46.301	83.201
	-----	-----
	46.639	83.201
	=====	=====

PASSIVA

Eigen vermogen

Overige reserves 2008 2007

Saldo per 31 december	3.747	3.747
	=====	=====

Bestemmingsreserves

2008 2007

Personeel

Saldo per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming	20.445	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	20.445	0
	=====	=====

Vernieuwende activiteiten

Saldo per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming	1.500	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	1.500	0
	=====	=====

Werkgroepen

Saldo per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming	1.500	0
	-----	-----
Saldo per 31 december	1.500	0
	=====	=====

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelkredieten

31-12-2008 31-12-2007

Crediteuren	4.204	0
	=====	=====

Belastingen en sociale lasten

Loonbelasting en sociale premies	0	39
Pensioenpremies	0	7.634
	-----	-----
	0	7.673
	=====	=====

Overige schulden en overlopende passiva

	31-12-2008	31-12-2007
Vakantietoeslag en dagen	7.533	3.881
Vooruitontvangen subsidie Cordaid	11.424	0
Vooruitontvangen subsidie Oxfam Novib	0	40.000
Vooruitontvangen subsidie Hivos	0	16.856
Nog te betalen bedragen	14.265	18.710
	-----	-----
	33.222	79.447
	=====	=====

Niet uit de balansbijkende verplichtingen

Pensioenen

De risico's die vanwege de bedrijfstakpensioenregeling nog bij de vereniging berusten, van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen, komen niet tot uitdrukking in een in de balans opgenomen voorziening.

Huurovereenkomst

Per 1 mei 2008 is de Vereniging een contract aangegaan tot 31 december 2012 met een jaarlijkse verplichting van € 11.550.

**TOELICHTING OP DE REKENING VAN BATEN EN LASTEN
OVER HET JAAR 2008**

in euro's

BATEN

	<i>begroting</i> 2008	<i>resultaat</i> 2008	<i>resultaat</i> 2007
Subsidies			
Ministerie van Buitenlandse Zaken	25.000	25.000	50.000
ICCO	30.000	20.000	0
Novib	40.000	40.000	0
Cordaid	50.000	38.576	0
Hivos	48.627	46.856	8.144
Overig	0	0	35.000
	----- 193.627 =====	----- 170.432 =====	----- 93.144 =====
Contributie leden			
Institutionele leden	12.050	21.000	4.090
Individuele leden	2.775	2.445	1.173
	----- 14.825 =====	----- 23.445 =====	----- 5.263 =====
Overige projectfinanciering (WIDE Conferentie)			
Subsidies gemeente Den Haag	10.000	20.000	0
Bijdrage WIDE aan WO=MEN	0	19.252	0
Betalende deelnemers	0	3.821	0
	----- 10.000 =====	----- 43.073 =====	----- 0 =====

LASTEN

Personeelskosten

Lonen en salarissen	81.463	86.745	41.308
Sociale lasten	0	12.141	4.860
Pensioenpremie e.d.	6.000	7.755	3.817
Overige personeelskosten	1.500	2.762	299
	-----	-----	-----
	88.963	109.403	50.284
	=====	=====	=====

	<i>begroting</i>	<i>resultaat</i>	<i>resultaat</i>
	<i>2008</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>

Organisatie- en bureaunkosten

Huisvestingskosten	20.108	11.820	7.063
Kosten salarisadministratie	600	1.820	1.240
Overige bureaunkosten	2.700	6.648	3.016
	-----	-----	-----
	23.408	20.288	11.319
	=====	=====	=====

	<i>begroting</i>	<i>resultaat</i>	<i>resultaat</i>
	<i>2008</i>	<i>2008</i>	<i>2007</i>

Planning, monitoring

Audit	3.500	4.760	4.760
	-----	-----	-----
	3.500	4.760	4.760
	=====	=====	=====

Activiteiten

Werkgroepen	3.800	1.482	0
Algemene ledenvergadering	4.000	440	0
Netwerk activiteiten	2.750	3.838	0
Vernieuwende initiatieven	2.500	0	0
Lidmaatschappen internationaal	3.675	1.044	167
Leden database	8.000	0	0
Training workshops	0	0	2.650
Publicaties	0	0	4.120
Intervisie groep & watchdog	0	0	340
Website en nieuwsbrief incl. vertalingen	1.400	0	0
Ontmoetingen en debat	0	0	2.339
Organisatie WIDE conferentie	60.000	69.279	3.861
Free-lancers	0	0	3.457
	-----	-----	-----
	86.125	76.083	16.934
	=====	=====	=====
	<i>begroting</i>	<i>resultaat</i>	<i>resultaat</i>
	2008	2008	2007

Investeringskosten

Automatisering en administratie	1.920	845	0
Website & logo	0	0	14.172
PR & lidmaatschappen	0	0	330
Functioneringskosten (bestuurskosten e.d.)	0	0	695
Deelname aan nationale & internationale bijeenkomsten	0	0	132
	-----	-----	-----
	1.920	845	15.329
	=====	=====	=====

Onvoorzien

Verhuiskosten	500	2.127	0
Drukwerp	2.000	1.228	0
	-----	-----	-----
	2.500	3.355	0
	=====	=====	=====

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende 2008 waren er gemiddeld 2 medewerkers werkzaam bij de Vereniging.

Financiële Toelichting op de jaarrekening

Opmerkingen bij baten:

Subsidieverstrekkers zijn vrijgesteld van ledenbijdragen aan WO=MEN. Alleen bij ICCO is het subsidiebedrag en de ledenbijdrage gesplitst, het is aan te raden dit in volgende jaren ook te doen voor andere ledenbijdragen van subsidieverstrekkers.

Het door WIDE bijgedragen aandeel in de conferentie (met uitzondering van het vermeldde overgeschreven bedrag van 19.252) valt buiten beschouwing van de financiële jaarrekening van WO=MEN. WIDE legt hierover verslag af in haar jaarrekening. Naast de bijdrage die WIDE aan WO=MEN heeft overgemaakt heeft WIDE aan het gehele project 74.808 bijgedragen, zowel in personele als andere kosten. De projectafrekening van de conferentie waarin deze kosten staan vermeld, is als bijlage toegevoegd aan het jaarverslag van WO=MEN.

Cordaid heeft WO=MEN in 2008 ondersteunt met het toekennen van ondersteuning van I/C consult. Een specifieke financieringsvoorwaarde van Cordaid was daarom in 2008 afronding van een strategisch meerjaren plan. In overleg met Cordaid is in 2008 besloten de termijn voor dit plan te verlengen. Voor het afronden van het strategisch plan van WO=MEN heeft Cordaid daarom toestemming gegeven het resterende bedrag uit de bijdrage van Cordaid voor 2008 a 11.424 aan te wenden voor het verder afronden van het strategisch plan inclusief aanverwante activiteiten en personele kosten.

Opmerkingen bij lasten:

Om de kosten voor accountancy terug te brengen heeft WO=MEN in 2008 assistentie gezocht bij een junior accountant die het secretariaat helpt alle gegevens op een efficiënte manier aan te leveren. Zodoende blijven de kosten van de uiteindelijke controle beperkt. De kosten voor accountancy waren echter in 2007 te laag begroot een gedeelte van de lasten uit 2007 drukken daarom op de afrekening van 2008. Een daling in de kosten is daarom pas vanaf 2009 te verwachten.

In de projectkosten van de WIDE conferentie (activiteiten) zijn geen personele kosten meegenomen, vanwege de accountancy regels die hieromtrent bestaan. De personele kosten die direct aan dit projectverbonden zijn (*conference organiser*) zijn opgenomen in de algemene personele kosten van het secretariaat en bedragen Euro 32.000.

De huisvestingskosten waren op basis van de kosten bij Hivos hoger begroot. De huurkosten bij BBO vallen aanzienlijk lager uit. Daarentegen kon WO=MEN bij Hivos gebruik maken van meer interne diensten die zij nu zelfstandig in moet kopen, de bureaunkosten vallen daarom hoger uit dan begroot.

De sociale lasten waren in eerste instantie niet apart begroot ten opzichte van de personele kosten, dit bedrag is daarom te laag op de begroting 2008. Dit is ook het geval voor 2009, er zal daarom een bijgestelde begroting gemaakt worden die op de ALV van voorjaar 2009 wordt voorgelegd aan de leden. Deze bijgestelde begroting kan pas gemaakt worden op basis van de uiteindelijk toegekende subsidiebedragen. In 2008 heeft het bestuur het voornemen uitgesproken een aantal bestemmingsreserves op te gaan bouwen, hieronder valt de continuïteitsreserve

voor personele kosten en een aantal reserves voor activiteiten door leden. Deze bestemmingsreserves zijn terug te vinden onder het Eigen vermogen.

Aanvullende financiële informatie

Overzicht projectafrekening WIDE conference 'Feminist visions for a just Europe'

*Compleet overzicht inclusief specificaties op aanvraag bij WO=MEN secretariaat

Financial Report WIDE Conference 2008	Projected	Actual
I. Income WO=MEN (starting balance)	88.212,00	81.064,73
II Pre-conference Transfer WIDE to WO=MEN	19.252,47	19.252,47
III. WO=MEN Financial report (expenditure)	102.689,00	100.317,20
6300 Preparations	3.860,00	4.322,94
6500 Staffing Requirements	28.687,00	31.209,75
6400 Logistics and Programme	1.788,00	4.563,06
6100 Location rental	22.839,00	21.619,61
6000 Accommodations	19.320,00	14.082,88
6200 Catering	26.195,00	24.518,96
IV. Income WIDE (starting balance)	89.395,60	94.060,53
V. WIDE Financial report (expenditure)	82.357,60	74.808,06
A. Programme Conceptualisation & Logistical Planning	2.730,00	923,00
B. Staffing Requirements & Operational Costs	13.092,60	28.079,32
C. Conference Proper Requirements (Technical & Logistical)	6.600,00	7.820,84
D. Conference Report	12.500,00	9.304,91
E. Travel related expenses	44.330,00	25.844,93
G. Per diems	3.105,00	2.835,00
VI. Total Income WO=MEN & WIDE	181.832,00	175.125,26
VII. Total Expenditure WO=MEN & WIDE	181.832,00	175.125,26
VIII. Total Balance	0,00	0,00
IX. TOTAL REMAINING BALANCE WO=MEN	-4.775,47	0,00
(Income WO=MEN - Expenditure WO=MEN + pre-conference transfer)		
X. Total remaining Balance WIDE	12.214,47	0,00
(Income WIDE- Expenditure WIDE - Pre-conference transfer)		

Contributiestructuur (IN €/PER JAAR):

Institutionele leden	Bruto jaaromzet organisatie	Lidmaatschap bijdrage €/per jaar	
	> 15 miljoen €	10 000	
	1,5 - 15 miljoen €	2 500	
	500,000 – 1,5 miljoen €	750	
	250 000 – 500 000 €	500	
	< 250 000 €	150	
Individuele leden	60		
Studenten	15		

7. ANNEXES

Annex 1. Mission Statement of the Men and Gender Justice Working Group

The Kitchen Table is committed to mobilizing men for the promotion and realization of gender justice in the Netherlands. In addition, the working group will stimulate active integration of, and commitment to gender justice in Dutch development agencies (government, private sector and education sector), as their policies and activities influence the empowerment opportunities of women and men.

***The Kitchen Table* firmly believes that both women and men benefit from gender justice. Therefore, men and women both have a stake and a responsibility in the emancipation of women and men.**

The discussions, policies and interventions related to women's emancipation and gender justice should reflect on the role of men - both positive and negative - and their potential contribution to the realization of equal rights and opportunities for women and men. *The Kitchen Table* considers equal gender relations a fundamental element and precondition to build sustainable, peaceful and democratic societies.

To date, men in the Netherlands have not, or only indirectly, been involved in promoting gender justice and supporting women's rights. *The Kitchen Table* will serve as a catalyst to mobilize men for gender justice and women's emancipation, but also to generate attention for the emancipation of men themselves and to question contemporary stereotyped male gender roles. *The Kitchen Table* acknowledges the diversity of men and strives to reflect this diversity in its work by engaging men of different identities in *The Kitchen Table* and its activities.

The objectives of *The Kitchen Table* are:

- to pursue a dialogue with the members of WO=MEN about the role of men in the strategic agenda of WO=MEN;
- to develop concrete opportunities to mobilize men around gender justice in the Netherlands and within Dutch development organizations and other relevant actors;
- to promote contacts among men and between women and men, who are active in gender justice issues, to break through and bridge real and perceived antagonisms between men and women;
- to bring together men and women involved in men's emancipation and in redefining masculinity.

Annex 2. WG 1325 letter on Chad to Ministries

To:

The minister of Foreign Affairs, M. Verhagen

The minister Defence, E. van Middelkoop

The minister Development Cooperation, B. Koenders

Regarding: Dutch Participation in EU Operation in Chad/RCA

20 March 2008, The Hague, the Netherlands

Dear Excellencies,

We are writing with regard to your 'brief aan de Tweede Kamer 29521 nr. 54', concerning the Dutch participation in the EU Operation in Chad/RCA and its relation to the Dutch National Action Plan Resolution 1325: Taking a Stand for Women, Peace and Security.

The 'Brief aan de Kamer' explains the situation in Chad and RCA without mentioning the serious violence against women, especially among the refugees in Chad, nor the opportunities that exist regarding the implementation of resolution 1325. Thousands of women and girls have been raped by members of militias and armed groups. Many have been suffering from other forms of violence such as sexual slavery, torture and forced displacement. Women have been deliberately targeted and used as weapons of war, including inside refugee camps as well as during the journey back to their home villages.

In the Dutch National Action Plan Resolution 1325 the Dutch government has committed itself and expressed its determination to address the above grave issues and fully integrate the NAP 1325 in all peace keeping operations supported or conducted by the Netherlands. In his address to the UN Security Council on the implementation of 1325 in New York on 23 October 2007, Minister Koenders stated his assurance that the Dutch NAP 1325 will not remain another piece of paper.

Considering the above, as partners in the implementation of the Dutch NAP 1325, we are deeply troubled to see that any reference to UN Resolution 1325 and Dutch NAP 1325 is absent from the letter to parliament.

Therefore we urgently call your attention to ensure that:

- The Netherlands ensures a political effort to address and implement resolution 1325 in the context of the EUFOR CHAD/CAR mission in cooperation with all relevant actors;
- NAP 1325 policies are fully integrated in the Dutch contribution to the EU mission to Chad/RCA;
- The focal point for NAP 1325 in the Ministry of Foreign Affairs be given the full mandate to forge a timely dialogue with civil society organizations and co-signatories of the NAP to further integrate NAP 1325 in the proposed Chad/RCA mission.

For this purpose, we, working group 1325 'time for action', have formulated the following recommendations for immediate implementation of 1325:

- The immediate appointment of a gender expert within EUFOR regarding Chad.
- Dutch commitment within EUFOR regarding the prevention of (sexual) abuse of women and children in Chad as a consequence of war, as has been agreed upon in the national action plan 1325.
- Securing safe access of women and children to basic requirements such as food, water and shelter as a minimal provision of 1325.
- Dutch commitment to strengthening the role of women at all levels of decision making in relation to humanitarian aid, conflict prevention, resolution and post-conflict reconstruction and demobilization as recommended by resolution 1325 and stated in the National Action Plan 1325.
- The immediate inclusion of all recommendations of 1325 in the Terms of Reference for the mission to Chad and in all procedures regarding the evaluation of this and other military missions (toetsingskaders), to ensure the implementation of resolution 1325.
- Securing the participation of women in the Dutch mission to Chad and providing information and training on essential gender aspects for all military personnel involved, as stated in the National Action Plan 1325.
- A Dutch advisory role towards MINURCAT and the police force of Chad on the implementation of 1325, as stated in the National Action Plan 1325.
- Use all diplomatic channels to start a dialogue with NGO's, Civil Society, UN bodies and women's groups in Chad that work towards gender equality, in order to ensure their participation in conflict resolution and in order to answer effectively to the needs and at a grass root level. A dialogue with Civil Society is named as a key factor to success in the National Action Plan 1325.

Sincerely yours,

Working group 1325

Working group 1325 'time for action' is an initiative of WO=MEN, Dutch Gender Platform. WO=MEN is a member organization of 50 experts and organizations that have committed themselves to gender equality worldwide. The working group 1325 involves several members of WO=MEN and cosignatories of the National Action Plan 1325. Amongst which are: Cordaid, Oxfam, ICCO, Women's peace makers programme (IFOR), Platform Vrouwen voor Duurzame Vrede, Gender Concerns International, Multi-cultural Women for Peace and Freedom, IKV-Pax Christi, and Women's Global network for Reproductive Rights.

Annex 3. Focus Points Dutch Delegation HLF3 Accra.

As presented during the informal WO=MEN briefing at FA, in the context of Hanneke Kamphuis' participation in the WIDE delegation to the Accra CSO forum and women's forum.

Plenary session/ ministers lunch:

- Making strong rights *based statement* (according to EU code of conduct/ guiding principles). GE as fundamental right and instrumental in development effectiveness (achieving the MDG's), requiring a *deepened understanding* and *political commitment*.
- *Special attention to funding women's groups* and Gender Equality organizations (as being under resourced and key to achieving GE success). In the form of structural support/ stable aid (Dutch to follow up to the MDG3 fund by creating multi-lateral funding mechanism and CSO alliances).
- Be willing to address not only the effectiveness of our aid but to address *implications of trade*, requiring a certain measure of *self-reflexiveness* of donor countries and thereby *'broadening the scope of mutual accountability'*. (Donors taking responsibility for the implications of their Trade policies as a factor of success or failure for the Financing for development and Aid Effectiveness agenda, linking to DOA).

Fragile states/1325:

- Addressing *ownership as a broad societal consensus* (possibly taking National action plan/Schokland as a case), which cannot exist in a sustainable way without the active involvement and ownership of women. A *failure of states* to address the needs and interest of half the population in countries ridden by- or recovering from conflict is the responsibility not only of those in (temporary and fragile) power, but should be reason for concern and action of the *entire international community*.
- The challenge of national action plans 1325, like the Dutch, is to work cross the border *and look beyond national interest*, taking example from and connecting to a *transnational civil society* movement.
- No effectiveness without delivery, stressing importance of *implementation and monitoring* both at a multilateral, government and Civil Society level of all plans for the implementation of 1325. This presupposes a Civil Society, which is sufficiently resourced and informed (transparency) to enable them to perform a watchdog function. And to provide transparency at a policy and peace mission level about the involvement of women and SCO's.

Round table on Alignment:

- *Alignment* between governments to take place in the context of *internationally binding agreements* such as the Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, as well as the CEDAW (to name a few).

These pose legal obligations to governments regarding issues of development, human rights and gender equality. It then becomes clear that international agreements endorsed by Northern and Southern governments in the last decades should be the frameworks for the advancement of those issues. Alignment should be seen in the framework of guaranteeing cross cutting issues Gender Equality, Poverty reduction and environmental protection and not fall into the least common denominator trap.

- Stress that GE cannot be seen in the framework of donor conditionality but instead should be seen as a mutual agreement of donor and recipient countries, requiring mutual accountability. Therefore remove all *policy conditionalities*, including conditionalities related to gender equality and other so-called "positive conditionalities" and instead strengthen *mutual responsibility, accountability* and *transparency* of donors and southern countries towards their gender equality and human rights commitments at regional and international level. ODA should truly support national owned plans towards implementing these commitments, rather than impose them.

Annex 4. CSW, Missed opportunities for Financing for Gender Equality

Website: <http://womeninnewyork.blogspot.com>

Statement of Dutch NGO's on the Agreed Conclusions of CSW 52, March 2008

Financing for gender equality and the empowerment of women was chosen as the prime focus of the 52nd session of the CSW. Women's rights organizations in the Netherlands and Europe, having been present at the CSW, remain deeply concerned that there are no meaningful commitments in the Agreed Conclusions related to financing for gender equality, with no concrete targets and timetables and no strong mechanisms for effective tracking and monitoring of financial resources spent on gender equality.

It is widely recognized, by governments and civil society, that the allocation of financial resources has been insufficient at all levels for real progress in all twelve critical areas of concern of the Beijing Platform for Action (1995). In addition progress toward meeting Millennium Development Goal (MDG) 3 on gender equality and MDG 5 on maternal mortality has been lagging behind progress made with respect to the other MDGs.

Instead of scaling up resources to support the work of crucial gender equality stakeholders, the Agreed Conclusions of this year's CSW have been distracted by the renegotiations around the language of earlier agreed commitments and in some aspects even weakening those earlier agreed commitments, amongst others by the addition of "bearing in mind national priorities" with respect to the recommended following actions.

Moreover, the Agreed Conclusions fail to address the need for adequate resources and a diversity of funding mechanisms to support the indispensable role of women's organizations as the driving force of the agenda of gender equality and empowerment of women at all levels. Since almost half the world population worldwide is under the age of 25, gender equality mechanisms should also address youth and encourage involvement of youth organizations. Therefore it is a missed opportunity that the Agreed Conclusions do not pay any attention to diminishing the specific problems youth organizations face in accessing funds for their activities working towards gender equality.

When an international, multi-stakeholder, gathering of gender experts cannot make real progress with investing in women and girls, what can be expected from this year's key events around the Monterrey Consensus and the Paris Declaration?

CHOICE for youth and sexuality, E-quality, Hivos, International Information Centre and Archives for the Women's Movement, International Network of Liberal Women, Liberaal Vrouwen Netwerk, Netwerk VN-vrouwenverdrag, NVSN USA, WIDE (Women in Development Europe), WO=MEN Dutch Gender Platform, World Population Foundation/MYBODY, Nederlandse Vrouwen Raad, IFUW.

Annex 5. Persbericht over WIDE conferentie 'Feminist visions for a Just Europe'

The Financial Crisis Says Feminists were Right all Along!

The 2008 WIDE Annual Conference entitled *Feminist Visions for a Just Europe* was held in The Hague, The Netherlands, between October 9th and 11th. This year's conference was hosted by WO=MEN, the Dutch Gender Platform. The Conference gathered over 200 feminist activists, academics, experts and gender equality professionals providing a unique opportunity for alliance building, strategizing and collective action amongst feminist advocates from different countries in the world.

The Conference was held in the shadow of the current financial crisis. To feminists gathered at the Conference, the crisis does not come as a surprise. Most feminists have been very clear in their critique of the neo-liberal economic policies including the deregulation that have led to the current crisis. These policies have had, and will continue to have, detrimental impacts on the lives and livelihoods of women all over the world.

As pointed out by Ewa Charkiewicz from the Feminist Think Thank in Poland, "it is shocking to see how governments in Europe and elsewhere have quickly mobilized billions and billions of Euros and dollars to bail out banks and provide guarantees for corporate players - while at the same time, have been reluctant in allocating money towards the re-dress of the world's food crisis. Women make up 70 % of the world's poor and are thus severely affected by the food crisis".

In the many different sessions the WIDE Annual Conference focused on: *development policy, trade, migration, peacekeeping, feminization of labor, and decent work policy.*

The Conference reflected on the role of different feminisms in the struggle for an alternative Europe. Feminisms are diverse – and feminists around the world face different challenges and realities. EU policy impacts women both within and outside Europe. The Conference's aim was to strengthen synergies amongst feminist individuals and organizations struggling for gender equality and social justice for women in, within and outside Europe.

Brid Brennan from The Netherlands warned against the serious threats that the new EU's policy of migration pose to the rights of migrants, Kinga Lohmann from Poland stated that despite positive achievements, the impact of EU enlargement process in genuine improvement of women's status was far from satisfactory. According to Lohmann, the European Neighborhood Policy is very weak in contributing to gender equality. Nicola Bullard from Thailand regretted that there is a weak gender analysis in the policy debates around the climate change.

Above all, this conference underlined and re-affirmed the need to continue with the important contributions feminists can make in shaping a better world with less structural inequalities. Wendy Harcourt, WIDE chair, stated: "*WIDE will continue to do critical analysis, and keep on building the capacities of women*".

It is important to work on development from a feminist perspective, to be included in trade debates, and to exchange different experiences in order to understand how we can respond better. After this conference, we should continue our debates in order to foster developing alternatives for a more just world".

Annex 6. Biografieën van de bestuursleden van WO=MEN

Jennifer Bushee was raised in different countries and found her roots in issues and concepts. As a woman, the fight for gender justice always demanded her attention and always motivates her. She cut her teeth in women's rights activism when she became a teen member of the US-based National Organization for Women and later when she joined the women's peace movement in the 1990's. In that time period she also became involved in AIDS issues. Jennifer calls herself fortunate to be able to earn a living working on matters close to her heart. In The Netherlands, where she lives since 2000, she has worked for the Global Network of People Living with HIV (GNP+) and with the Women's Global Network for Reproductive Rights (WGNRR). Currently, she works for STOP AIDS NOW! where she coordinates a project taking place in Kenya and Indonesia that focuses on integrating promotion of gender equality with HIV prevention. In her free time, she enjoys working on migrants issues: she is also member of a group that visits prisons for undocumented migrants and refugees.

Isabelle Geuskens has been working as Program Manager for the Women Peacemakers Program (WPP) of the International Fellowship of Reconciliation (IFOR) since 2002.

The WPP supports women peace activists worldwide, by supporting their non-violence trainings and organizing annual Training of Trainers programs. WPP also documents women's work for peace, and supports peace organizations in mainstreaming a gender-perspective in their work. At the moment the WPP is decentralizing its work by establishing regional WPP desks in Asia and Africa. Isabelle graduated from the University of Maastricht in 2000. Before starting her work at IFOR, she worked with grassroots activists in Northern Ireland (Belfast) and Bosnia and Herzegovina (Srebrenica). From these experiences she learned of the many risks women take for peace, and how these efforts and skills too often remain unnoticed and unrecognized in formal peace processes. She believes strongly that without peace, development is impossible - and without women, neither peace nor development can take place.

Mariel van Kempen was raised as the eldest of 3 children, 2 girls and a boy. Being born in Eindhoven, she grew up in a village nearby. She studied Cultural Anthropology in Utrecht. During her studies she worked both in Peru and in Bangladesh with local women groups. In her experiences abroad she got affirmed in the importance of women and gender policies, all over the world. Having finalized her studies she started to work for Cordaid, as an assistant coordinator Women & Development. She has since travelled all over the world and has written several publications on women's rights. Later she worked for the Human Rights department of the Netherlands Institute for Southern Africa (NiZa), working together with the women movement in Southern Africa and being responsible for building up the HIV/AIDS policy & program. Currently she has found new challenge working in her Family Ltd, since the beginning of 2009 as Director. One of her responsibilities today is investing in enterprises, continuing and building up networks.

Blanca Mendez has been the secretary of the preliminary Board of WO=MEN. She is a long time activist for women's rights and empowerment and currently works for the Women's Global Network for Reproductive Rights (WGNRR). She began her career at a marketing research company in Peru –where she was born-, but soon after she started work in development issues. She lives and works in the Netherlands since 2001. In her work she faces the constant challenge to keep an active network and increase members' participation and involvement. She believes communications can be the key to the promotion of women's rights and empowerment, and increase the impact of any development intervention. Her intercultural experience working on women's issues in Peru and her experiences with partners across the globe have also an well valued asset to the Board of WO=MEN.

Jan Reynders lived and worked in rural Bangladesh from 1974-1980, working with local communities and the Bangladesh Government. After a further Masters course in Development Studies at the Institute of Social Studies, he joined Hivos. Following two years as project officer for India and Sri Lanka, he became the head of the Asia Desk. Apart from internal management of the Asia department and finances of the program, he was responsible for further research and rights-based program development towards greater impact of the funds available. He steered the support program towards gender sensitive economic development activities, promoting self-organization of women, ethnic minorities, etc. The last few years Jan Reynders has been working as independent consultant in over 30 countries, contracted by donor and technical assistance agencies, governments, UN and other international development organizations, international networks of NGOs and activist groups. He has done consultancies in many different fields of development. In the last five years much of his work focused on gender equality promotion and prevention of 'human trafficking' and related labor and human rights issues, both in terms of content and organizational structures.

Loeky Drogen was born and raised in the Hague. She studied International and Human Rights law at Utrecht University and is particularly interested in the law as a potential agent for change. Her special interest in Women's Human Rights was increased through her volunteering in a project for women refugees. It alerted her to the fact that the legal standards affected refugee men and women differently. She specialized in issues around gender and migration and was involved in the international lobby to strengthen the gender paragraphs in the statute of the International Criminal Court. Loeky worked for many years as a lecturer at the Hague University, but 2 years ago she joined the women's human rights team of Aim for human rights. Her main focus is the development of a Human Rights Compliance Instrument on Domestic Violence, a project that involves ten partner organizations from around the world. In her free time, Loeky loves to read, travel and visit museums.

Els Rijke works at Hivos as Programme Officer Gender, Women and Development, responsible for Hivos' support to women's organizations in Iran, Iraq, Kyrgyzstan and Kazakhstan. Besides that, she coordinates Hivos' youth policy. In her free time, Els also spends energy on issues concerning young people and women's rights, and the combination of the two. Until two years ago, Els was chair of Alert, a fund for youth activities, and an active member of v-mania, young women's network. She has been chairing the pre-board of WO=MEN, Dutch Gender Platform. In the time that is left over, Els likes to work on and (hopefully) travel with her old Citroen HY van.

Anneke Wensing was raised by a stay-at-home-dad and a working mom, who took her to 'women against nuclear weapons demonstrations' as a child. Feminism played a large role in her upbringing, but it wasn't until after her graduation from University that she realized she wanted to make a contribution to the continuing struggle for equal rights of men and women. She started volunteering for a youth organization called CHOICE, that worked in area of sexual and reproductive rights (SRR). Soon after, she was hired as the coordinator of the organization. In 2006 she became 'too old' for the youth organization and started working as Advocacy Officer for World Population Foundation (WPF), a development and SRR organization. Her main focus areas are access to services and (sexual) education, women and HIV/AIDS, female condoms, abortion, safe motherhood and gender based violence. Last year she found a job with AMREF Flying Doctors where she is working as project and advocacy officer. In her free time she is the Chair of SIW International Volunteer Projects.

Ozden Yalim is chair person of the MIND Foundation, Gender Platform of Diaspora in the Netherlands, was born and raised in Turkey by progressive parents and a working mother. As a child she resented the gender inequality in her society and got herself into many problems. As an adult she devoted herself, as activist and professional, to the global struggle for gender (in)equality. After her B.S. in Public Administration at the Middle East Technical University in Ankara she joined the Development Foundation of Turkey, a pioneering NGO in rural development. Through this development work she was offered a scholarship in the Netherlands and completed her M.S. at the Institute of social Studies in The Hague. She worked as a policy officer Migration and Gender at The Netherlands Centre for Immigration (NCB) and as Director of Women's Vocational School (Vrouwen Vakschool) in Amsterdam. As a volunteer she was involved in establishing various women's organizations such as Turkish Women's Association in the Netherlands, Tiye International; and served on many boards, such as chairperson of Emancipation Centre Amsterdam, Idea Utrecht; member of the Linkis Platform; advisory boards such as Emancipation Advisory Board Amsterdam, Advisory Board for Minorities and Start Foundation. She is a member of the Board of Trustees (Raad van Toezicht) of the Public Libraries in Amsterdam. She was involved in international projects, movements and UN Women Conferences as well as their follow up activities. She has represented the Dutch NGO's during the Beijing+10 processes. She lives in Amsterdam and devotes her free time to the cultural and artistic activities this city offers in abundance.

Annex 7. Ledenlijst

Individuele leden:

Lettinga, Doutje
Luijken, Anneke van
Quist, Cornelia
Plantenga, Dorine
Keuper, Ina
Reynders, Jan
Verbaken, Karin
Peters, Lilian
Kempen, Mariël van
Boersma, Sonja
Osch, Thera van
Schoot, Chrisje van der
Stemmler, Inge
Kraemer, Henriëtte
Oranje, Joke
Scheeve, Marija
Mendez, Blanca
Leenders, Geert
Yalim, Ozdem
Schenk Sandbergen, Loes
Groverman, Verona
Stegeman, Athalie
Spigt, Mariette
Dütting, Gisela
Bijleveld, Leontine
Es, Marjan van
Westendorp, Annemarie
Mukhopadhyay, Maitrayee
Kingma, Koos
Koning, Yvonne
Langeveld, Miriam
Baan, Shanta
Grijsen, Caroline
Vries, Margriet de
Maarse, Lucy
Reijen, Marie-Anne van
Bentvelsen, Kitty
Manders, Joke
Meijers, Gea
Schoustra, Ellettha
Schoofs, Steven
Balkema, Ines
Bushee, Jennifer

Klute, Margot
Kanapathipillai, Valli
Buringa, Joke

Institutionele leden:

Aim for Human Rights
Amref
Choice for Youth
EOS consult
ICCO
IFOR/WPP
IIAV
MamaCash
Ministerie Buitenlandse Zaken
MOVISIE
My Body
Oxfam Novib
Schone Kleren Campagne
Stichting Cordaid
Stichting Hivos
Stichting Yente
WGNRR
World Population Foundation